

1 § Nya riksdagsledamöter

Upplästes och lades till handlingarna följande från Valprovsningsnämnden inkomna

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot

Till Valprovsningsnämnden har från Valmyndigheten inkommit bevis om att Yilmaz Kerimo (S) utsetts till ny ledamot av riksdagen fr.o.m. den 19 oktober 2010 sedan Thomas Bodström (S) avsagt sig uppdraget.

Valprovsningsnämnden har denna dag granskat beviset för den nye ledamoten och därvid funnit att det blivit utfärdat i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen (2005:837).

Stockholm den 20 oktober 2010

Bengt-Åke Nilsson/

ordförande

Kerstin Siverby

sekreterare

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot

Till Valprovsningsnämnden har från Valmyndigheten inkommit bevis om att Jessica Rosencrantz (M) utsetts till ny ledamot av riksdagen fr.o.m. den 19 oktober 2010 sedan Anna König Jerlmyr (M) avsagt sig uppdraget.

Valprovsningsnämnden har denna dag granskat beviset för den nya ledamoten och därvid funnit att det blivit utfärdat i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen (2005:837).

Stockholm den 20 oktober 2010

Bengt-Åke Nilsson/

ordförande

Kerstin Siverby

sekreterare

2 § Anmälan om ersättare för statsråd

Förste vice talmannen anmälde att följande ersättare inträtt från och med den 19 oktober:

Amir Adan (M) för statsminister Fredrik Reinfeldt (M),
Margareta Cederfelt (M) för justitieminister Beatrice Ask (M) och
Cecilia Brinck (M) för kultur- och idrottsminister Lena Adelsohn Liljeroth (M).

3 § Anmälan om ny ersättare

Förste vice talmannen anmälde att *Anton Abele* (M) inträtt som ersättare för HG Wessberg (M) under tiden den 19 oktober 2010–13 september 2011.

4 § Avsägelse

Förste vice talmannen meddelade att *Mats Gerdau* (M) avsagt sig uppdraget som ledamot i utbildningsutskottet.

Kammaren biföll denna avsägelse.

Förste vice talmannen meddelade att *Sven-Erik Bucht* (S) avsagt sig uppdraget som suppleant i justitieutskottet.

Kammaren biföll denna avsägelse.

5 § Ledighet

Förste vice talmannen meddelade att *Hillevi Larsson* (S) ansökt om ledighet under tiden den 1 december 2010–30 juni 2011.

Kammaren biföll denna ansökan.

Förste vice talmannen anmälde att *Luciano Astudillo* (S) skulle tjänstgöra som ersättare för Hillevi Larsson.

6 § Anmälan om inkomna protokollsutdrag från utskott

Förste vice talmannen anmälde att utdrag ur följande protokoll i ärenden om subsidiaritetsprövning av EU-förslag inkommit:
prot. 2010/11:2 från tisdagen den 19 oktober från trafikutskottet,
prot. 2010/11:3 från tisdagen den 19 oktober från finansutskottet,
prot. 2010/11:3 från tisdagen den 19 oktober från socialutskottet,

7 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2010/11:1

Till riksdagen

Interpellation 2010/11:1 Jobb- och utvecklingsgarantins tredje fas
av Monica Green (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 26 oktober 2010.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa.

Stockholm den 15 oktober 2010

Arbetsmarknadsdepartementet

Hillevi Engström (M)

Enligt uppdrag

Karin Renman

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2010/11:2

Till riksdagen

Interpellation 2010/11:2 Ungdomsarbetslösheten i Sverige
av Monica Green (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 26 oktober 2010.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa.

Stockholm den 15 oktober 2010

Arbetsmarknadsdepartementet

Hillevi Engström (M)

Enligt uppdrag

Karin Renman

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2010/11:3

Till riksdagen

Interpellation 2010/11:3 Sverige och ungdomsarbetslösheten i Nor-
den

av Monica Green (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 26 oktober 2010.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa.

Stockholm den 15 oktober 2010

Arbetsmarknadsdepartementet

Hillevi Engström (M)

Enligt uppdrag

Karin Renman

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2010/11:4

Till riksdagen

Interpellation 2010/11:4 Obligatorisk arbetslöshetsförsäkring
av Patrik Björck (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 26 oktober 2010.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa.

Stockholm den 15 oktober 2010

Arbetsmarknadsdepartementet

Hillevi Engström (M)

Enligt uppdrag

Karin Renman

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2010/11:6

Till riksdagen

Interpellation 2010/11:6 Differentierade avgifter i arbetslöshetsförsäkringen

av Patrik Björck (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 26 oktober 2010.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa.

Stockholm den 15 oktober 2010

Arbetsmarknadsdepartementet

Hillevi Engström (M)

Enligt uppdrag

Karin Renman

Expeditions- och rättschef

*Svar på
interpellationer*

8 § Svar på interpellation 2010/11:8 om ACTA

Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Fru talman! Jens Holm har frågat näringsministern om hon avser att vidta några åtgärder för att EU inte ska skriva under ACTA-avtalet, när ACTA kommer att behandlas i riksdagen och om ACTA kommer att påverka svensk lagstiftning.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

Piratkopiering och varumärkesförfalskning är en form av illojal konkurrens som undergräver seriösa företags konkurrenskraft. I vissa fall kan spridningen av sådana produkter också äventyra konsumenternas hälsa och säkerhet. Det är därför angeläget att göra något åt detta problem. I det sammanhanget är internationellt samarbete och informationsutbyte minst lika viktigt som lagstiftning.

Alla länder inom FN och WTO har inte varit intresserade av att diskutera dessa frågor. Alternativen var därför att föra dessa diskussioner bland en mindre grupp intresserade länder eller att inte göra något alls. Det var mot den bakgrunden som det dåvarande slovenska ordförandeskapet i EU och kommissionen fick i uppdrag att inleda förhandlingar med andra intresserade länder om ett nytt handelsavtal, ACTA.

Sveriges utgångspunkt i förhandlingarna har varit att den rättsliga regleringen inte ska gå längre än vad som redan gäller i Sverige. Riksdagens näringsutskott har överlagt om och uttryckt sitt stöd för regeringens förslag till ståndpunkt i dessa förhandlingar. Samtidigt har näringsutskottet givit regeringen visst utrymme att acceptera bestämmelser som skulle kräva mindre justeringar av svensk rätt.

Från regeringens sida hade vi som bekant föredragit betydligt större öppenhet kring dessa förhandlingar, men vissa andra ACTA-parter har tyvärr haft en annan uppfattning. Det har dock åstadkommits större öppenhet under förhandlingarnas gång. Exempelvis offentliggjordes den konsoliderade avtalstexten i april 2010, så att var och en kunde ta del av de förslag som låg på bordet. Dessutom offentliggjordes avtalstexten efter det senaste mötet i Tokyo, innan förhandlingarna var helt klara. Jag vill också understryka att ledamöterna i riksdagens näringsutskott har haft insyn i förhandlingarna. De har löpande informerats om hur förhandlingarna fortskrider och bland annat kunnat ta del av förhandlingstexter.

Vi arbetar för närvarande med att analysera texterna. Vår preliminära bedömning är att ACTA endast skulle kräva en mindre justering i svensk rätt, närmare bestämt i varumärkeslagen. Den justeringen förankrades i näringsutskottet i september 2009 och handlar om polis och åklagares möjligheter att ingripa mot varumärkesintrång utan angivelse från målsäganden. Utvecklingen i EU kommer att avgöra den fortsatta hanteringen av ACTA.

Mot denna bakgrund ser jag i dagsläget ingen anledning för Sverige att vidta några åtgärder för att EU inte ska kunna underteckna avtalet.

Anf. 2 JENS HOLM (V):

Fru talman! Jag tackar för svaret. ACTA är ett avtal mellan världens rika länder och gäller överträdelse av immaterialrätten. Avtalet kommer att påverka oss människor på en mängd olika sätt, alltifrån friheten på Internet till patent och produktion av läkemedel. Överträdelse ska bestraffas, bland annat ska straffrättsliga åtgärder vidtas. Eftersom ACTA syftar till att stärka immaterialrätten kan det påverka fattiga länders möjligheter att producera generiska mediciner, det vill säga lagliga mediciner som är utan patent.

ACTA är ett avtal som ytterligare stärker de rika ländernas informationsövertag på en mängd områden. Storföretag som Sony och Google har genom så kallade expertgrupper i ACTA-förhandlingarna haft större insyn i ACTA-processen än folkvalda politiker. Det är ett av skälen till att utvecklingsländer som Kina, Indien och Brasilien ställt sig utanför ACTA-processen. Den 5 oktober röstade en enig mexikansk senat mot ACTA-avtalet. Man protesterade mot hemlighetsmakeriet och den totala avsaknaden av demokratisk förankring i ACTA-processen.

Hemlighetsmakeriet har jag själv stängt mig blodig mot. Som tidigare EU-parlamentariker krävde jag våren 2009 att den svenska regeringen skulle lämna ut relevanta handlingar om ACTA. Jag ville som folkvald kunna granska inte bara EU:s förhandlingsmandat utan hela processen kring ACTA. Resultatet av min begäran blev den bunt papper som jag här visar upp för kammarens ledamöter. Det jag alltså fick från regeringen var ett par hundra sidor med kanske intressant text; jag vet

inte det eftersom ungefär 80 procent av texten var svartmarkerad, det vill säga hemligstämplad.

Kan detta kallas en demokratisk process? Nej, självklart inte.

Jag vill återkomma till varför jag tycker att detta är så viktigt. För mig är det viktigaste utvecklingsländernas möjlighet att sälja generiska läkemedel. När utvecklingsländer försöker exportera dessa läkemedel beslagstas de ofta i tullen i europeiska hamnar eller på flygplatser. Det skedde till exempel i Holland 2008 då Indien försökte exportera väldigt viktiga läkemedel till Brasilien. Varför har då detta med läkemedel med ACTA att göra? Jo, eftersom ACTA rör frågor som handlar om immaterialrätt och patent skulle man kunna hoppas att ACTA löser detta med att utvecklingsländer ska kunna producera läkemedel vars patent har gått ut, men jag ser inget om detta i det här ACTA-materialet, och jag har inte sett något sådant från den svenska regeringen.

Därför vill jag fråga Beatrice Ask: På vilket sätt kan du säga att ACTA kommer att underlätta för utvecklingsländer att sälja generiska läkemedel? Kan vi med ACTA se till att utvecklingsländers export av läkemedel inte kommer att stoppas på patentgrund i framtiden?

Beatrice Ask medger att ACTA kommer att innebära förändring av svensk lag. Det är bra att vi nu får detta svar på vitt. Då vill jag veta: När lägger regeringen fram en proposition om de här förändringarna? Jag vill också veta när den samlade riksdagen ska få ta ställning till hela ACTA-avtalet. När tänker ni översätta ACTA-avtalet till svenska, så att vanligt folk kan läsa det? Jag som lagstiftare har extremt svårt att förstå de juridiska termerna på engelska.

Anf. 3 JONAS SJÖSTEDT (V):

Fru talman! Jag vill också tacka ministern för svaret.

Precis som Jens Holm vill jag beröra frågan om generiska läkemedel. Vi har haft en lång strid i olika underorgan till Världshandelsorganisationen, WTO, om rätten för utvecklingsländer att tillverka generiska läkemedel för att bekämpa de avgörande folksjukdomarna i syd, däribland hiv/aids. Det råder i dag inget tvivel om att de framgångar som har skett på det här området i att kunna producera och exportera dessa läkemedel räddar hundratusentals människoliv runt om i världen.

Det har i kritiken mot ACTA anförts att detta skulle försvåra exporten såtillvida att den då inte kan ske via de länder som har signerat avtalet. Nyss hörde vi exemplet med Nederländerna, som hindrade en sådan export av generiska läkemedel.

Jag skulle vilja fråga ministern om det har skett någon analys av den här frågan i beredningen av ACTA-avtalet och om riksdagen i så fall kommer att få ta del av den. Jag skulle också vilja fråga om ministern räknar med att det blir några följder för Sverige som nation i form av förpliktelser som en direkt följd av ACTA-avtalet.

Anf. 4 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Fru talman! Vi ska konstatera att ACTA-avtalet rör väldigt många komplicerade frågor, men vi håller oss till dem som har tagits upp här. Det finns goda skäl för det som finns i ACTA-avtalets diskussioner i många avseenden.

Låt oss ta upp frågan om detta försvårar för fattiga länder att ta fram generiska läkemedel – en nog så angelägen fråga. Det kan finnas svårigheter i detta, naturligtvis, men reglerna kommer också att innebära mer säkerhet för konsumenterna. Ett problem med den varumärkesförfälskning och piratkopiering som finns när det gäller läkemedel är ju att människor riskerar att få tag i läkemedel som är helt oanvändbara eller till och med farliga. Det är ett bekymmer. Det finns två sidor av varje mynt. Det är viktigt också för de fattigaste länderna att ha denna typ av säkerhet. Helt okomplicerat är det alltså inte.

När det gäller den demokratiska processen är jag helt överens med Jens Holm och säkert också Jonas Sjöstedt om att vi hade velat ha en annan ordning för öppenheten. Det har ju varit den svenska stridsfrågan under hela resans gång. Nu är emellertid en hel del internationella förhandlingar av det här slaget stängda. Det gör att vi är låsta: Är vi med i förhandlingen kan vi inte ensidigt lämna ut material själva.

Däremot är det, precis som Jens Holm påpekar, en del företag som har haft mer insyn, delvis beroende på att man i exempelvis USA har regler som innebär att man under sekretess kan lämna ut avtalstexter till företag under resans gång. Det finns då straffbestämmelser om man skulle bryta mot sekretessen och så vidare. Vi har inte sådana regler i Sverige. Detta gör att en del större företag har haft mer insyn i förhandlingarna än andra. Det kan säkert också på andra håll finnas regelverk som gör detta möjligt.

Detta är ingen bra ordning – rak öppenhet är alltid mycket bättre, och det måste vi arbeta för. Jag tycker dock att det har varit en framgång att vi under resans gång har fått mer av öppenhet och att man har lagt ut texter, och att vi har haft en kommunikation med riksdagens näringsutskott har varit viktigt här hemma. Vi har försökt delge utskottet vad som händer och så mycket vi vet.

När kommer då ACTA-avtalet till riksdagen? Det beror först och främst på när det blir färdigt och i vilken utsträckning vi kommer att behöva fatta beslut i Sveriges riksdag. Det är lite oklart, delvis för att en del beslut kan fattas på EU-nivå. Nu finns det ingen sådan intention – att EU skulle driva igenom detta på det viset – men vi kanske ser att vi måste göra någon förändring. Det vi då kan behöva göra är en förändring i varumärkeslagen. Det handlar om möjligheten för polis och åklagare att agera även utan målsägare. Det är egentligen inte så dumt, för om man inte har den möjligheten kan man tänka sig situationer där en enskild blir hotad eller utsatt för påtryckningar som man inte kan stå emot för att ta itu med en allvarlig kriminalitet. Då är det viktigt att polis och åklagare kan agera.

Om vi ska göra lagändringar är det självklart att de kommer till riksdagen, men innan det hela är färdigt kommer det inte att finnas helt färdiga översättningar – EU-förslag kommer ju annars i sinom tid – och innan vi vet var allt slutligen hamnar är det också svårt att säga när vi återkommer till riksdagen med eventuella förslag.

Anf. 5 JENS HOLM (V):

Fru talman! Först vill jag ta upp frågan om generiska läkemedel. Det handlar om läkemedel som kan rädda livet på hundratusentals människor i fattiga länder. De beslag som har gjorts har inte skett på grund av folk-

hälsa utan med direkt referens till immaterialrätt och patent. Som jag förstår det kommer ACTA-avtalet att ytterligare stärka befogenheterna för polis, tull och andra delar av statsmakten att göra sådana beslag. Jag ser inte ens orden "folkhälsa" eller "hälsa" i ACTA-avtalet.

Jag skulle också vilja fråga justitieministern om en annan dimension av ACTA nämligen friheten på Internet. Vi har ju här i Sverige tyvärr antagit Ipredlagen, som ställer krav på operatörer att lämna ut användarinformation. På första sidan av ACTA talar man om att man ska ha ett samarbete med rättighetshavare och just Internetoperatörer. Som jag tolkar det är detta precis vad Ipred handlar om.

Nu säger justitieministern kanske att vi inte behöver göra några förändringar i svensk lag eftersom vi har Ipred. Men om vi antar att en ny majoritet i riksdagen, förhoppningsvis om fyra år, kommer att vilja riva upp Ipred, kommer den borgerliga regeringen redan att i ACTA-avtalet ha klubbat igenom sådana åtgärder att den svenska riksdagen inte kan upphäva det. Med ACTA får vi alltså Ipred bakvägen, och det blir överstatligt.

Jag är också oroad av den ACTA-kommitté som man talar om i artikel 5. Denna kommitté ska, som jag förstår det, ha möjligheter att göra förändringar i avtalet eller åtminstone i dess implementering. I ACTA-kommittén ska tredje part rörande immaterialrättsöverträdelse kunna ingå eller åtminstone samarbeta.

Jag skulle gärna vilja få veta av justitieministern vilka tredje parter det är som man ska kunna samarbeta med i denna kommitté. Är det de stora mjukvaruföretagen? Är det film- och musikbolagen? Vilka är det egentligen som man ska samarbeta med?

Anf. 6 JONAS SJÖSTEDT (V):

Fru talman! Jag vill än en gång tacka ministern för svaren. Jag delar hennes syn på öppenheten och att det är ett fundamentalt demokratiproblem när internationella avtal med långtgående konsekvenser inte kan behandlas i ett tidigt skede på normalt sätt i nationella parlament.

Det liknar det som alltmer blir en praxis på området inom Europeiska unionen. Först är det för tidigt, och då får vi inte veta något. Därefter är det för tidigt, och då får vi inte veta något. Sedan är det för sent, eftersom det då är färdigförhandlat. Det är inte en acceptabel grundmodell för förhandlingarna.

Det vore intressant att veta om regeringen har för avsikt att i Europeiska unionen ta initiativ till att stärka den parlamentariska kontrollen över Världshandelsorganisationen och dess underorgan och de förhandlingar som sker där för att kunna åtgärda demokratiproblemen.

Jag vill än en gång återvända till frågan om generiska läkemedel och om det i regeringen har skett någon särskild analys av om detta kommer att förändra rättsläget på något sätt. Kommer det till exempel beroende på avtalets formulering att innebära skyldigheter för svenska myndigheter att ingripa om sådana läkemedel förs i transit via Sverige?

Anf. 7 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Jag vill delta i den debatt som Jens Holm initierat om ACTA-förhandlingarna. Jag är en av de ledamöter som suttit i näringsut-

skottet och som varit aktiv och tagit del av den information som getts till utskottet.

I svaret från Beatrice Ask sägs angående den konsoliderade avtalstexten i april att var och en kunde ta del av de förslag som låg på bordet. Det är inte riktigt med sanningen överensstämmande. Det krävs, precis som Jens Holm har redovisat här, engelskkunskaper och dessutom avancerad engelska.

Den här texten är inte ens enkel att begripa på svenska. Det hade varit önskvärt att man hade översatt texten. Vi har haft en tidigare diskussion om att man inte får ta del av texten på svenska från regeringens sida.

I svaret sägs: "Dessutom offentliggjordes avtalstexten efter det senaste mötet i Tokyo, innan förhandlingarna var helt klara." Jag känner inte till att de texterna har delats tidigare i näringsutskottet. Min fråga är: Är det en fråga som regeringen överväger att återkomma till i näringsutskottet för att ge den fortsatta informationen?

För mig har det varit viktigt att hela tiden i debatten diskutera öppenheten i frågorna, eftersom det är vad som har engagerat många medborgare i Sverige. Det är viktigt att regeringen tar med sig synpunkten från riksdagen om hur man fortsättningsvis ska kunna verka för ökad öppenhet redan i inledningen av förhandlingar och redan där ställa de kraven.

Om man ska ingå överenskommelser är det viktigt att det med önskvärd tydlighet framgår i vilken situation man sätter parlamentet. Om det är som Jens Holm beskriver att man kommer att teckna ett avtal som gör att det inte är möjligt att riva upp vissa delar av lagstiftningen i Sverige är det viktigt att parlamentet känner till det redan från början.

Jag vill veta hur det är med översättningen av informationen. Jens Holm ställde också frågan om regeringen överväger att översätta de texterna till svenska.

Anf. 8 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Fru talman! Vi kan börja med avtalstexter. Översättningar är alltid angelägna, men de görs inte alltid. Det är ett bekymmer, men likväl har texterna funnits och man har kunnat ta del av dem.

När det gäller den senaste texten jag nämnde finns den på Internet. Man diskuterar just nu när mötet ska vara i näringsutskottet för att ledamöterna ska kunna ta del av den och få en föredragning av innehållet. Men den har funnits på Internet sedan tidigare, och många går in den vägen och tar del av den. Många som är aktiva i debatten är väldigt engagerade i att använda den möjligheten.

Det finns naturligtvis mer att göra i den delen. Generellt gäller för översättningar att det kommer att översättas av EU innan signering och annat. Det är så det brukar gå till. Det är en omfattande procedur med översättningar. Det vet vi att det alltid är. Det är ett bekymmer. Vi kämpar på med det, men det finns praktiska skäl till att det inte hinns med eller görs i varje ärende utan att man tvingas jobba med engelska texter.

Jag ska försöka att gå tillbaka till de övriga frågorna. Kommer vi att ta något initiativ för att stärka den parlamentariska kontrollen över olika typer av förhandlingar? Den svenska regeringen gör vad den kan för att se till att vi har möjligheter att få en diskussion. Det är inte nödvändigtvis så att det alltid är i EU-parlamentet, utan det kan vara de nationella par-

lamenten som behöver ha möjligheter att diskutera ingångsvärdena inför förhandlingar. Det jobbar vi naturligtvis med.

Vi har också i det här fallet förankrat grundinställningen från svensk sida i riksdagen. När det gäller EU och det arbete som bedrivs av kommissionen och annat har Sverige ett ganska omfattande arbete i gång hela tiden för att förbättra öppenheten. Jag tror att Jonas Sjöstedt känner till att det sitter lite trångt mellan varven när det gäller offentliga handlingar och annat och att man gärna vill begränsa. Där tror jag ändå att vi tillhör de mest energiska. Vi lyckas ibland med viss framgång, och ibland med hjälp av parlamentet, åstadkomma en och annan förbättring. Men här finns en hel del att göra.

Jag går över till ACTA-avtalet. Vad kan man säga om kommittén? Jag tror att den kommer att vara bra. Det behövs ett forum där man kan diskutera frågor som rör tillämpningen av avtal och frågor som dyker upp. Vad gäller tredje part är det rent allmänt alla berörda. Det kan variera lite grann. Jag har inte exakt kunskap om hur man organiserar det. Tanken är att man ska kunna ta in intressenter som är relevanta i sammanhanget. Det kan vara en ganska bred grupp som man ser det. Så har i varje fall jag förstått det.

När det gäller friheten på Internet bedömer vi inte att det behövs några förändringar delvis därför att vi har Ipred. Det är en lagstiftning som vi är skyldiga att ha på grund av medlemskapet i EU och inte på grund av ACTA. Det ligger där i dag, och så är det. ACTA ändrar inte Ipred. Det finns ingen konsekvens som vi har bedömt det.

Den förändring som vi bedömer att man behöver göra med anledning av avtalet som det ser ut i dag är den jag tidigare har nämnt, nämligen att vi kommer att behöva gå in i varumärkeslagen och ge en möjlighet för polis och åklagare att agera utan att det finns en målsägande. Det är den förändring som vi ser som nödvändig i dag. Jag tror inte heller att det kommer att bli några andra förändringar.

Anf. 9 JENS HOLM (V):

Fru talman! Tack för svaren, justitieminister Beatrice Ask! Jonas Sjöstedt ställde en fråga om en konsekvensanalys av utvecklingsländers möjlighet att sälja generiska läkemedel. Du får gärna svara på det i ditt sista anförande. Det var det som hela min fråga väldigt mycket handlade om.

Det är bra att Sverige har drivit på för ökad öppenhet. Men jag konstaterar också att man till exempel har krävt när man haft överläggningar med näringsutskottet att de överläggningarna ska behandlas med sekretess.

Hela förfarandet med ACTA är ett exempel på vad som händer när man lyfter upp viktiga frågor till den överstatliga nivån. Vanliga människor har inte en chans att komma in i processen. Det är också väldigt svårt för oss folkvalda att göra det.

Jag blir inte helt lugn när justitieministern talar om tredje part i ACTA-kommittén som ska se till hur implementeringen av ACTA ska ske. Erfarenheterna av förhandlingar om ACTA visar att inte minst amerikanska storföretag inom upplevelseindustrin har haft ett väldigt stort inflytande. Jag är rädd för att det är precis de som kommer att styra

ACTA-kommittén. Det vore välkommet om den svenska regeringen skulle kunna driva på för att så inte blir fallet.

Jag är också djupt oroad över friheten på Internet. Nu får vi Ipred även via ACTA. Ifall vi rödgröna skulle vinna valet och kanske vilja förändra eller riva upp Ipred skulle det vara extremt mycket svårare ifall den borgerliga regeringen klubbar igenom ACTA. Det är ett mycket stort problem.

Anf. 10 EVA-LENA JANSSON (S):

Fru talman! Jag tycker inte att jag fick något riktigt bra svar från justitieministern angående översättningsfrågan och informationen. Jag tycker att det är en viktig princip att den information som skulle tillgängliggöras för medborgarna också översätts till svenska. Detta tillgängliggjordes på nätet i april. Man har haft tid på sig – den tid som behövs för att översätta även om det är en komplicerad text.

När man tog upp detta med information till utskottet tycker jag att det är viktigt att det säkerställs att även näringsutskottet fortsättningsvis hålls löpande informerat om frågorna om ACTA. Det är viktigt för mig att det kommer att finnas en konsumentorganisation som har tillträde till den organisation och den grupp som nu ska tillsättas när det gäller ACTA. Det har diskuterats utifrån det faktum att konsumentorganisationer deltog i samband med den stora immaterialrättskonferens som hölls i samband med EU-ordförandeskapet i december. Då riktade en stor konsumentorganisation just kritik mot både lagstiftning och ACTA-förhandlingar på immaterialrättsområdet. Denna organisation, som jag inte kommer ihåg namnet på just nu, borde vare en grupp som skulle kunna företräda de europeiska konsumenterna i detta samtal.

Om vi som parlamentariker varken i EU eller här i Sveriges riksdag får tillgång till information på ett tidigt stadium måste i alla fall medborgarna kunna vara företrädare och delta i diskussionen. Jag tycker att det är önskvärt att även parlamentariker får delta, men jag inser att det finns vissa hinder i vägen.

Fru talman! Jag hoppas kunna få svar från justitieministern på frågorna.

Anf. 11 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Fru talman! Jag ber om ursäkt för att jag är lite ringrostig i debatten när det är många meddebattörer. Jag tänkte inte alls hoppa över konsekvenserna för de fattiga länderna och handeln med läkemedel som Jonas Sjöstedt tog upp, utan det var mer så att jag inte hann med det och inte hade det riktigt sorterat.

Avsikten med ACTA-avtalet har aldrig varit att försvåra den globala handeln med läkemedel. Det har betonats vid flera tillfällen. Däremot finns det ett starkt intresse av att ingripa mot handeln med förfälskade läkemedel, bland annat till skydd för konsumenterna. Jag tror att det är viktigt att försöka hålla sig till dessa grundprinciper och se till att det är så det blir.

Ingen, vare sig rik eller fattig, är betjänt av att det runt om i världen säljs och används en massa läkemedel som inte är fungerande. Det är viktigt också för de fattiga länderna att man kan ingripa mot den typen av företeelse. Men det är inte meningen att man ska försvåra möjligheterna

Prot. 2010/11:6
21 oktober

Svar på
interpellationer

att få tillgång till billiga läkemedel i de fattiga länderna. Det finns säkert anledning att jobba mycket med dessa frågor också framöver.

Min inställning är att internationella avtal är bra. Det sades här i diskussionen att vanligt folk inte har en susning om vad som händer, hur man ska kontrollera det hela och så vidare. Genom de internationella avtalen får vi i alla fall viss ordning och reda i viktiga handelsverksamheter vilket gör att vi kan rensa ut en del företeelser som är problematiska.

Det tråkiga i det här fallet är att diskussionen inte har varit tillräckligt öppen. Alla har inte känt sig inkluderade. Jag delar uppfattningen att det är viktigt att parlamenten får information. Vi har svårigheter med översättningar och annat, men vi gör vad vi kan.

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Svar på interpellation 2010/11:5 om Tjustbanans utveckling

Anf. 12 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Jag tackar Krister Örnfjäder för interpellationen. Han har frågat mig vilka åtgärder som jag avser att vidta för att Tjustbanan ska kunna moderniseras och upprustas.

Trafikverket och Regionförbundet i Kalmar län ser gemensamt över lämpliga satsningar på Stångådalsbanan och Tjustbanan. Det handlar om åtgärder som syftar till att sänka restiden och öka möjligheten att arbetspendla. På åtgärdslistan finns bland annat spårbyten, växelåtgärder, sliperbyten, signalåtgärder, upprustad mötesstation och säkrare plankorsningar. Man ska gemensamt verka för att åtgärderna utförs inom perioden 2010–2015. Ett avtal har nu undertecknats mellan regionen och Trafikverket.

Anf. 13 KRISTER ÖRNFJÄDER (S):

Fru talman! Jag vill inledningsvis tacka för svaret och gratulera Catharina Elmsäter-Svärd till utnämningen som infrastrukturminister. Jag hoppas att vi kommer att få många tillfällen att diskutera både denna fråga och andra frågor som är av stor vikt för att Sverige ska kunna utvecklas i alla delar.

Jag vill också passa på att bjuda in infrastrukturministern till Västerviks kommun och till att åka på den här banan och bansträckningen – både Tjustbanan och Stångådalsbanan. Det ger en upplevelse som man kan bära med sig i det arbete som infrastrukturministern nu ska ha ansvar för. Det ger också en förståelse för varför sådana som jag försöker engagera oss i den problematik som vi har med i det här fallet järnvägsförbindelser som finns men som inte uppfyller de behov som vi som bor i denna del av landet har.

För att göra det lite tydligare för er andra, som säkert inte har åkt på Tjustbanan, tänkte jag prata lite grann om det som står i min interpellation. Tjustbanan, som i sin sträckning från Linköping söderut sammanfaller med Stångådalsbanan, är en förutsättning för en regionförstoring och en gemensam arbetsmarknad mellan Västerviks kommun och Linkö-

pingsregionen. Banan behöver moderniseras och upprustas för att trafiken ska vara ett modernt och snabbt alternativ för person- och godstransporter.

Tjustbanan och Stångådalsbanan är mycket viktiga för Kalmar län och för tillväxten inom det lokala och regionala näringslivet. Västerviks kommun är i dag på grund av avstånden och brist på snabba kommunikationer en enskild arbetsmarknadsregion. Det är ett förhållande som vi i södra Sverige delar med Gotland, men för övrigt är vi ganska ensamma på fastlandet om denna situation.

För att den regionala arbetsmarknaden ska utvecklas och förstoras behövs säkra och snabba kommunikationsmöjligheter. Behovet av att förstora arbetsmarknadsregionen och möjligheten att studera kan bara tillgodoses genom en väl utvecklad järnvägstrafik.

Staten har ett ansvar för att järnvägstrafiken fungerar i hela landet. Fungerande kommunikation är grundläggande för att hela Sverige ska leva. I den skrift som vi alla har fått del av – regeringsförklaringen – säger regeringen precis samma sak. Genom förbättrade kommunikationer skapas förutsättningar för fler arbetstillfällen och en förbättrad samhällsservice.

För att kommuner som exempelvis Västervik ska kunna utvecklas krävs att staten tar ansvar för en utbyggnad av järnvägar och vägar. I det här fallet pratar jag om järnvägar.

I interpellationen har jag bett ministern om ett besked om vad man från regeringshåll tänker bidra med. I regeringsdeklarationen säger regeringen att man gör stora satsningar. Men jag ser inget resultat av det från regeringens sida just nu. Pengar till de satsningar som ministern ger uttryck för har tagits från regionala pengar i Kalmar län, trots att detta även går över mot Östergötland. Det är alltså driftspengar, underhållspengar.

Anf. 14 FINN BENGTTSSON (M):

Fru talman! Jag tackar Krister Örnfräder för en viktig interpellation. Jag vill också tacka statsrådet, min förra gruppleddare, för ett mycket bra svar.

Fru talman! Jag läser svaret utifrån det som regeringen och infrastrukturministerns föregångare på posten har skrivit i regeringens skrivelse 2009/10:197 *Åtgärdsplan för transportsystemet 2010–2021*. Där kan man under rubriken Lågtrafikerade banor läsa: ”Delar av det lågtrafikerade järnvägsnätet kan ha en viktig funktion som matarlinjer till de större stråken. Ett antal åtgärder i den nationella planen avser lågtrafikerade banor. Till exempel Kristinehamn–Nykroppa, Tjustbanan, Bohusbanan (Göteborg–Uddevalla), Inlandsbanan, Kilafors–Söderhamn, Västerdalsbanan och Hargshamnbanan.”

Här nämns alltså explicit Tjustbanan, vilket var mycket glädjande och betryggande. Det förstärks också av infrastrukturministerns svar. Det gläder mig som bor i en annan del av regionen, nämligen Linköpingsområdet, som också är i stort behov av denna bana som Krister Örnfräder lyfter upp. Det är inte bara Kalmar län som är beroende av banan utan även Östergötlands län.

Låt oss titta lite på det engagemang som krävs från lokala och regionala politiker. Krister Örnfräder som socialdemokrat engagerar sig glädjande nog utifrån ett Västerviksperspektiv, och det gör också kommunal-

Prot. 2010/11:6
21 oktober

*Svar på
interpellationer*

rådet Harald Hjalmarsson som är moderat. Han har verkligen talat varmt om Tjustbanan.

I Östergötland har vi inte alltid behov av att ta oss till Västervik, utan vi har stort behov av att till exempel ta oss mellan Linköping och Åtvidaberg. Det är två viktiga kommuner där de två moderata kommunalråden Paul Lindvall i Linköping och Sverre Moum i Åtvidaberg har engagerat sig mycket för just Tjustbanan.

När det gäller socialdemokraterna i Östergötland konstaterar jag tyvärr att deras engagemang helt lyser med sin frånvaro.

Om vi ska samverka med staten, precis som interpellanten säger och som lyfts upp i infrastrukturministerns svar, måste även de lokala förhållandena agera politiskt för att detta ska bli så bra som möjligt.

Krister Örnfjäder nämner det problem som vi har i regionen. Det stämmer att det delvis är en glesbygdsregion. Tjustbanan är ett väldigt viktigt redskap för att i bästa mån få glesbygden levande. När det handlar om glesbygdsproblem tror jag att Alliansen har ett klart försteg över det rödgröna alternativet som vill skattebelägga rätt mycket av möjligheterna att resa inom glesbygdsområdena.

Låt oss gå tillbaka till Tjustbanan. Vi kan konstatera att man under den förra mandatperioden har rustat upp den i så måtto att man har skaffat nya, moderna tåg. Det upplever säkert Krister Örnfjäder som åker varje vecka på denna bana. Jag själv åker inte så ofta, men jag har också kunnat njuta av resan med nya, moderna tåg.

Jag tror att det är väldigt viktigt, som nämns i svaret från infrastrukturministern, med ett antal åtgärder som ska vidtas i närtid. Eftersom Krister Örnfjäder undrar vad som sker har jag diskuterat lite med dem som är mest berörda, nämligen dem som kör loken. De har sagt att det man främst vill åtgärda är de växlar som i dag är av sådan teknisk kvalitet att de sänker hastigheten på banan.

Jag förmodar att det kommer att vidtas sådana åtgärder i närtid, och sedan, som svaret från infrastrukturministern anger, kommer en mycket omfattande upprustning säkert att komma till stånd under den innevarande mandatperioden.

Anf. 15 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Tack, Krister Örnfjäder, för gratulationen och naturligtvis också för inbjudan till Västervik och möjligheten att få åka tåg! Det gör jag gärna.

Jag delar den uppfattning som Krister Örnfjäder har och som Finn Bengtsson också förstärkte. Det är viktigt att människor har förutsättningar och möjligheter att ta sig till och från jobb eller att umgås med andra. Det är också viktigt för företag att människor kan förflytta sig.

Den här Tjustbanan, som går mellan Linköping och Västervik, är viktig. Sådana här lågtrafikerade banor är också viktiga matarbanor, inte minst för att komma till andra stamnät och för att kunna förflytta sig inom regioner. Fungerar en sådan här bana blir det också en regionförstoring.

Jag tror dock att man ska ha med sig att skulle man rusta upp hela den här banan sägs kostnaden ligga på ungefär 3 ½–4 miljarder. De pengarna finns inte avsatta i den infrastrukturproposition som regeringen har anta-

git. Men precis som Finn Bengtsson just sade i sitt anförande nämns den ändå vid namn.

I det samarbete som sker inom regionen, där man tycker att det här är angeläget, träffade man ett avtal i juni med Trafikverket tillsammans med regionförbundet för att se vad man gör, hur det går till och vilka pengar man ska fördela. Trafikverket tar 100 miljoner från sin del, och regeringen tar motsvarande del, det vill säga 100 miljoner. Inte minst med tanke på det vi just hörde om lokförarnas aspekter är väl detta med växelåtgärder en viktig del att vidta.

Fru talman! Jag har också roat mig med att konstatera och notera att Krister Örnfjäder har varit en flitig interpellant i just den här frågan. Jag noterar att svaren från min företrädare gör en viss skillnad vid varje tillfälle fram till i dag. Uppenbarligen händer det någonting vid varje tillfälle. Vems förtjänst det må vara låter jag vara osagt, men vi kan ändå konstatera att någonting händer i alla fall.

Anf. 16 KRISTER ÖRNFJÄDER (S):

Fru talman! Det händer lite, och det är jag mycket tacksam för. Hoppet är det sista som överger människan. Jag vill gärna att det ska hända mycket. Jag förstår problematiken. Det gäller också att få fram pengar till de här ändamålen.

Jag blir både glad och ledsen när infrastrukturministern säger att behovet av en fullständig upprustning av den här banan motsvarar en summa på mellan 3 ½ och 4 miljarder. Det är en sanning med modifikation. Det är därför som jag samtidigt blir lite ledsen.

Vi hade en utredning som tog fram olika alternativ. Det billigaste alternativet var på ca 600 miljoner. Det dyraste alternativet var på ca 3 ½ miljard. Att regeringen då har den ambitionen och konstaterar att behovet egentligen är 3 ½ miljard blir jag mycket glad för. Men jag blir lite ledsen när man använder det argumentet emot och säger att det är så mycket pengar och så dyrt och därför blir det ingenting av de här stora satsningarna.

Jag menar att man skulle börja i andra änden och titta på 600-miljonersalternativet och se hur mycket man får ut av det. Om vi skulle få en satsning på 600 miljoner skulle vi vara jätteglada. Det skulle hjälpa oss att lösa många av de problem som finns på den här gemensamma banan, och då menar jag den gemensamma bansträckningen från Linköping och söderut och den enskilda bansträckningen mot Västervik.

Jag vill alltså att man börjar med dessa 600 miljoner. Jag är fullt medveten om att det också är en imponerande summa. Det är en förutsättning för att vi ska lyckas med de saker som regeringen själv ger uttryck för i den här skriften och i den skrift som handlar om planeringen av infrastrukturen 2010–2021. Vi behöver de pengarna.

Jag tycker att det är lite olyckligt att regionen måste använda sina pengar för att lägga på den här järnvägssträckan. Vi har ursprungligen fått de pengarna för att göra regionala satsningar på vägtrafiken i första hand.

Men i den nya plan som nu är antagen för 2010–2021 har man även lagt in satsningar på hamnar, satsningar på järnvägar och satsningar på flygplatser, vilket ger nya åtaganden som man ska göra inom ramen för de regionala pengarna. Det får till effekt att det blir mindre pengar över

Prot. 2010/11:6
21 oktober

Svar på
interpellationer

till vägarna, för vilka pengarna var avsedda en gång i tiden. Vi har även behov av sådant.

Jag skulle vilja att ministern på ett positivt sätt hjälper till i vår argumentation gentemot Trafikverket, Trafikstyrelsen och allt vad de nu heter så att vi kan få del av deras pengar, som används till satsningar på själva infrastrukturen – inte underhållet utan alltså själva infrastrukturen – för det är två olika konton. Vi vill gärna ha del av investeringskontot också, och inte så att säga *bara* underhållskontot.

Jag ser fram emot att även den här interpellationen kommer att ge någon form av resultat.

Anf. 17 FINN BENGTSSON (M):

Fru talman! Om interpellanten blir ledsen kanske jag i viss mån kan kompensera det genom att bli glad – faktiskt dubbelt glad, för ministern sade två viktiga saker.

Den första saken var att man precis som finansministern är väldigt ansvarstagande när det gäller utfästelser om resurser som går till allt vi behöver i samhället, inte minst infrastruktur. Vi måste alltså se till att vi har de här pengarna, och jag har stort förtroende för att den här regeringen är skicklig nog att hantera detta.

Den andra saken som gjorde mig glad är att det nämns att det händer någonting hela tiden och att man noterar, historiskt inom kort tid, att det faktiskt avancerar framåt, både genom den skrivelse som nämndes och genom att det kommer konkreta åtgärder i närtid, vill jag mena, för ett begynnande upprustningsarbete. Det är så man ska arbeta.

Låt mig konstatera, med en historisk tillbakablick, att det såg lite anorlunda ut inför valet 2006, när dåvarande infrastrukturministern Ulrica Messing var just i Västervik och talade sig varm för Tjustbanan. Det som sedan hände när Åsa Torstensson tillträdde var att hon konstaterade, när hon kom till departementet, att det där fanns utställda löften från Socialdemokraterna på i storleksordningen 100 miljarder som inte var finansierade. Detta är naturligtvis en väldigt besvärlig situation: att utställa löften vitt och brett, inte minst som infrastrukturminister, och sedan inte visa att det händer någonting.

Att den här banan är i behov av upprustning är ingenting som har inträffat under förra mandatperioden, utan det handlar om eftersatt underhåll under många, långa, socialdemokratiska regeringsår. Det glömmer kanske Krister Örnfjäder att nämna i sin interpellation, men så är det faktiskt.

Anf. 18 BÖRJE VESTLUND (S):

Fru talman! Jag vill önska infrastrukturministern varmt välkommen till kammaren!

Visst är det så att Tjustbanan är väldigt viktig, inte minst för just regionen i östra delen av Götaland. Man pratar om större arbetsmarknadsregioner, men det blir väldigt svårt att genomföra det om man inte har bra transporter. Det är ett bekymmer, och det har varit ett bekymmer i just den här regionen under väldigt lång tid.

Skälet till att jag begärde ordet var att man sade att det har varit ett så eftersatt underhåll under många år. Ja, det är helt riktigt. Men då måste man också börja fundera på, i denna ganska tjugiga debatt: Vad har det

berott på då? Har det berott på en oginhet, på att någon har varit korkad, på att någon inte har velat eller på att någon har struntat i det av ren slapphet? Man glömmer bort att det var en djup ekonomisk kris under 1990-talet. Och vill man då först minska sjukvården eller resurserna till skolan? Nej, det brukar väldigt sällan vara så. Vi som var förtroendevalda på 1990-talet vet att det första man gav sig på ofta var just investeringarna i och inte minst underhållet av infrastrukturen. Det må vara fel eller rätt, men det är sådan historien är.

Jag tycker att den här argumentationen och det här tjtandet inte är riktigt relevant. Nu hade man faktiskt majoritet här i fyra år. Man ägnade nästan hela mandatperioden åt att ta fram en plan för vad man ville göra. Sedan fattade vi beslut relativt sent under mandatperioden om det man ville ta fram.

Man tar också fram här att det är så fantastiskt att Tjustbanan är omnämnd i en skrivelse från regeringen. Jag kan bara säga att Tjustbanan har varit omnämnd också i andra infrastrukturplaner på olika sätt. Krister Örnfjäder har ju suttit i riksdagen sedan 1991, och det har hänt en del saker med Tjustbanan under hela perioden, även under de borgerliga åren. Men det är ingen tvekan om att det här tjtandet hela tiden om att Socialdemokraterna skulle vara skyldiga till allt det här är överdrivet. De borgerliga hade faktiskt makten 1991–1994 och 1976–1982. Vad hände då med underhållet av järnvägen?

Man kan inte komma och säga varje gång att det är Socialdemokraternas fel att man inte har underhållit infrastrukturen. Det finns faktiskt en ganska god förklaring till att saker och ting har skett. Det har ofta berott på att det helt enkelt inte har funnits pengar i staten. Det är ett av skälen till att det här inte har skett på ett bra sätt.

Anf. 19 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Låt mig börja bakifrån och vända mig till Börje Vestlund. Jag vill först av allt tacka även för ditt välkomnande.

Det är fantastiskt att när det väl börjar hetta till och möjligtvis kommer någon form av kritik eller att man kanske försöker lyfta upp ett problem studsas det tillbaka att vi hade en ekonomisk kris under 1990-talet. Järnvägar har byggts sedan 1800-talet, och vi har haft decennier av socialdemokrati långt innan den 1990-talskrisen. Vill man verkligen gå tillbaka och vara historisk kan vi alltså stå här rätt länge och fundera.

Jag tycker egentligen att det är rätt ointressant vad som har varit. Jag tycker att det är mer intressant att titta framåt, precis det som jag upplever att Krister Örnfjäder gör tillsammans med Finn Bengtsson. Vad vill vi framåt?

Var det någon erfarenhet som vi fick av 1990-talets kris var det att vi fick en arbetslöshet som bet sig fast – alltför länge och för alltför många. Vi har haft en djup ekonomisk kris nu bara för några år sedan, och den största och viktigaste utmaningen – det tror jag att vi delar uppfattningen om – är att se till att arbetslösheten inte biter sig fast på samma sätt som hände på den tiden.

Vi har nu en regering som under förra mandatperioden antog ett infrastrukturpaket som var historiskt stort på nästan 500 miljarder som också var finansierat. Allt fick inte plats av hela landets behov och alla olika trafikslag.

Det är därför det har varit så oerhört viktigt att varje region för sig, kanske i samarbete med andra, tittar på en prioritering. Som Krister Örn-fjäder uttryckte det är hoppet det sista som överger en, men så slås man ständigt av dessa olika prioriteringar. De innebär att ibland får någonting stå tillbaka.

Det vi nu ser är trots allt att i den åtgärdsplanering som finns må det vara stort eller litet att något nämns vid namn. Men nämns något vid namn finns det trots allt med, och det gör Tjustbanan. Jag delar uppfattningen att det är viktigt att titta på de kommunikationer som vi har. Går det att göra någonting åt dem? Går det att utveckla dem? Kan man titta gemensamt på hur och på vilket sätt det är till fördel för människor som bor i hela regionen?

Det är därför Trafikverket har uppdraget, vilket är ett steg till. Det må vara ett litet steg, men det är ändå ett steg till.

Det fanns naturligtvis problem, om jag ska ta den diskussion som Krister Örn-fjäder var inne på, nämligen att det är tråkigt att jag nämner 3 ½ miljard. Det handlade om att göra en riktig, total upprustning. Det fanns nämligen med i regionens förutsättningar när man gjorde åtgärdsplaneringen att titta på olika alternativ: minus 15 procent eller plus 15 procent. Detta har naturligtvis vägts samman.

För att avsluta debatten här i dag, fru talman, kan vi ändå konstatera att frågan om Tjustbanan säkert lär återkomma, och arbetet kommer säkert att fortsätta inom de samarbetsformer som finns mellan Trafikverket och regionen, och det tror jag är riktigt. Jag ser naturligtvis fram emot att även få åka på denna bana.

Anf. 20 KRISTER ÖRNFJÄDER (S):

Fru talman! Det var inte jag som tog upp historien. Jag tycker tyvärr att Finn Bengtssons sätt att resonera får frågan att gå i helt fel riktning. Jag skulle också ha kunnat ta upp exempel på hur det här hanterades under förra perioden, och den berättelsen är inte till fördel för Alliansen. Men nu har vi fått in lite nya friska krafter i regeringskretsen, och jag räknar med att vi ska bygga vidare på de krafterna och inte prata om vad den tidigare ministern gjorde och inte gjorde.

Jag tror att ministern är väl insatt i hur man finansierar infrastruktur-satsningar. Man sätter alltså upp ekonomiska ramar, och sedan ska man fylla dem med innehåll år för år. Det innebär att ministern säkert kommer att hamna i en situation där hon kommer att få ta hårda duster med finansministern för att få så mycket pengar som möjligt inom ramen för framtida infrastruktursatsningar. Jag kommer att göra allt vad jag kan inom ramen för vår oppositionspolitik att vara henne behjälplig med att just infrastruktursatsningar får en framträdande roll i framtida budgetar. Jag tror att hon kommer att behöva all hjälp hon kan få i de diskussionerna. Min erfarenhet från de många år jag har haft förmånen att få vara riksdagsledamot är att det är tufft att hitta pengar till de hårda områdena medan det kan vara lättare att hitta pengar till de mjukare områdena.

Det här får bli mitt slutord: Jag kommer att göra allt vad jag kan, och jag hoppas att ministern kommer att återgälda det med att göra allt vad hon kan för att just Tjustbanan ska märkas även i framtiden.

Anf. 21 BÖRJE VESTLUND (S):

Fru talman! Jag tycker inte heller att det är speciellt intressant att diskutera historien när vi ska se framåt och diskutera verkliga framtidssatser, vilket bland annat Tjustbanan är. Problemet är att man aldrig någonsin kan diskutera en fråga i kammaren utan att hålla på att tjata om detta. Det är det jag reagerar på.

Jag hade inte alls tänkt att begära ordet i den här debatten. Jag satt egentligen och väntade på att gå på ett annat sammanträde. Men när man börjar tjata om detta i varenda debatt måste jag säga att det inte är riktigt med sanningen överensstämmande. Jag tänker inte gå tillbaka i historien, men vid ett tillfälle var jag på en konferens i Linköping och lyssnade på en intressant föreläsning om de politiska beslut som hade fattats under årens lopp – långt tillbaka i tiden – om just järnvägens utveckling. Det var intressant att höra hur riksdagen för ungefär 30 år sedan i kammaren många gånger nästan helt dömde ut järnvägen som transportmedel. Sådana saker har naturligtvis också haft betydelse i det här spelet. Om det skedde under en socialdemokratisk eller borgerlig regering vet jag inte, men det har gått upp och ned. Järnvägen är något man måste underhålla och nyinvestera i hela tiden för att den ska hållas fräsch, men som debatten har varit under många år har det gått upp och ned.

Det här är något vi ska försöka prata om i stället. Låt oss prata framtid. Jag pratar gärna om framtiden när det gäller både infrastruktur och annan transportpolitik med infrastrukturministern, men det blir tjatigt att hålla på med detta gnatande hela tiden. Det var därför jag reagerade i den här debatten.

Anf. 22 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Jag kan förvisso instämma i Krister Örnfjäders resonemang att det alltid blir en ständig kamp gentemot en finansminister. Så är det naturligtvis, oavsett regering. Det som ändå känns bra är att det är rätt många riksdagspartier som är för infrastruktur, inte emot. Det kan vara en bra utgångspunkt.

Jag tror att det under de kommande åren kommer att finnas ett stort fokus – vilket kanske hade behövts tidigare – på att se att pengarna används på mesta och bästa sättet i ekonomiska satsningar. Där kan vi naturligtvis göra olika avvägningar utifrån hur vi ser på våra behov. Men om det är något som man tittar på just nu är det framför allt produktivitet och effektivitet. Hur får vi våra objekt att hålla i tid? Blir det förseningar blir det fördyringar. Alla sakerna tillsammans kan medföra att pengar blir över och att det då finns mer utrymme att satsa på där man tycker att det är viktigt.

Självklart måste man alltid vårda det man redan har. Man kan bygga nytt och man kan bygga nytt – det är också viktigt – men en förutsättning är att man vårdar det som faktiskt finns.

Fru talman! Jag tycker ändå att vi har kommit ytterligare en bit framåt när det gäller Tjustbanan, och jag vill tacka de ledamöter som har deltagit i dagens diskussion om denna interpellation. Vi lär säkert få återkomma.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2010/11:6

21 oktober

*Svar på
interpellationer*

10 § Svar på interpellation 2010/11:9 om byggstart för Norrbotniabanan

Anf. 23 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Då byter vi bana, och nu handlar det om Norrbotniabanan.

Jonas Sjöstedt har frågat mig vad jag avser att göra för att verka för att byggnationen av Norrbotniabanan påbörjas, vilka etapper som bör byggas först och slutligen om jag avser att presentera ett förslag till hur byggandet av Norrbotniabanan ska finansieras.

Banverket – det som nu är Trafikverket – föreslog inte Norrbotniabanan i sitt förslag till nationell plan för perioden 2010–2021. Regeringen har inte heller haft anledning att ifrågasätta myndighetens bedömning. Norrbotniabanan ingår således inte i den gällande planen för utvecklingen av transportinfrastruktur perioden 2010–2021. Däremot har Trafikverket nu fått i uppdrag av regeringen att pröva förutsättningarna för att finna en finansieringslösning för delsträckan Piteå–Skellefteå i samarbete med regioner och näringslivsintressenter.

Anf. 24 JONAS SJÖSTEDT (V):

Fru talman! Jag vill tacka ministern för svaret, men jag vill också säga att svaret är fluffigt. I praktiken skulle det kunna sammanfattas med tre bokstäver, n–e–j, det vill säga nej, det blir ingen Norrbotniabana med en borgerlig regering.

Man måste inse banans strategiska betydelse för hela norra Sveriges utveckling. Det handlar om att ge övre Norrland moderna kommunikationer. Det handlar om att ge övre Norrland en möjlighet att konkurrera på någorlunda lika villkor som andra delar av Sverige.

Med Norrbotniabanan skulle vi få det som krävs för vår tillverkningsindustri, nämligen moderna godstransporter. Vi skulle få möjlighet att öka investeringarna och öka produktionen. I dag är godstransporterna beroende av Norra stambanan, som är gammal, delvis sliten, enkelspårig och har problem med kapaciteten. Det innebär att det tar längre tid att transportera godset, och det blir större kostnader. Det här är en avgörande fråga för näringslivets utveckling.

Norrbotniabanan skulle ge ett lyft för moderna persontransporter längs Norrlandskusten. Det skulle innebära att Botniabanan kan utvecklas med hjälp av mer trafik till sin fulla potential, det vill säga den redan byggda och invigda sträckan till Umeå. Det skulle innebära stora fördelar för klimatet när lastbilstransporter kan föras över från väg till järnväg, och det skulle öka sysselsättningen i norra Sverige på både kort och lång sikt. Om detta råder stor enighet i övre Norrland.

Men den regering vi har i dag satsar på storstäderna. Den lägger en mycket stor del av sina infrastrukturinvesteringar framför allt i Stockholmsområdet och mycket lite i de nordliga länen. Man satsar mer på väg och mindre på järnväg. Kostnaden för Förbifart Stockholm, tre mil motorväg, motsvarar i runda tal vad det skulle kosta att bygga kustjärnvägen i hela övre Norrland. Men det är viktigare att bygga de tre milen motorväg i Stockholm än att satsa på utvecklingen i Norrbotten och Västerbotten. Det säger något om hur denna regering prioriterar.

Hade vi haft en rödgrön regering hade banan börjat byggas denna mandatperiod. Det var ett vallöfte från vår sida, och vi hade hållit det vallöftet. Nu blir det ingenting.

Problemet för Alliansen är att en rad av Alliansens företrädare i debatten har förespeglat väljarna att banan kommer att byggas även efter en borgerlig valseger. Man har utfärdat ett vallöfte. I valdebatt efter valdebatt har man förespeglat väljarna att om det blir en borgerlig valseger kommer Norrbotniabanan: Det spelar ingen roll vilken regering vi får i framtiden – Norrbotniabanan kommer likväl.

Det gäller inte bara starka regionala företrädare i Norr- och Västerbotten. Det gäller även vice statsminister Jan Björklund, som vid besök i Skellefteå i valrörelsen lovade väljarna att Norrbotniabanan kommer om det blir en borgerlig regering. Det är refererat i tidningen Norra Västerbotten.

Jag menar att det handlar om ett löftessvek. Det handlar om att man har lovat väljarna någonting som man nu inte vill hålla när valdagen väl har varit.

Jag skulle vilja fråga ministern: Vad säger ni i dag till de väljare som röstade på något av Alliansens partier i övertygelsen om att det skulle innebära att Norrbotniabanan ska börja byggas? De är i dag i grunden lurade när det gäller bygget av Norrbotniabanan.

Jag har också en andra fråga. I debatten refereras det ofta från allianspartiernas sida till att det finns en post för övriga investeringar i infrastrukturplanen som jag tror är på 13 miljarder kronor. Det har sagts att dessa pengar skulle kunna användas för att åtminstone medfinansiera eller helt finansiera bygget av Norrbotniabanan. Jag frågar därför ministern om det är regeringens avsikt.

Anf. 25 SIV HOLMA (V):

Fru talman! Jag börjar med att instämma i Jonas Sjöstedts anförande.

Det finns en avgörande skillnad mellan Vänsterpartiet och alliansregeringen i dessa frågor, och det är att vi anser att det är statens ansvar att säkerställa infrastrukturen, att den är utbyggd, fungerar och finns i hela landet, så att näringsliv och människor har tillgång till fungerande och miljöanpassade kommunikationer.

Fungerande kommunikationer är en förutsättning för landets och regioners överlevnad. Mer och fler transporter på järnväg medför minskad miljöpåverkan samtidigt som människor och gods ges ökad möjlighet till miljöriktiga transporter. Det är därför det är så viktigt att staten fortsätter med att långsiktigt bygga ut infrastrukturer, med sikte inställt på att utveckla både östvästliga och nordsydliga järnvägskorridorer. Det är så avgörande och viktiga framtidsinvesteringar att de inte får villkoras med finansieringslösningar där näringsliv, kommuner och landsting måste betala för att järnvägsinvesteringarna ska förverkligas.

Fru talman! Den moderatledda alliansregeringen har inte med Norrbotniabanan, vilket är mycket märkligt, precis som Jonas Sjöstedt sade, med tanke på att så många företrädare från allianspartierna både före och under valrörelsen utlovade en byggnation under en borgerlig regering.

Min fråga är då: På vilket sätt kommer den nya infrastrukturministern Catharina Elmsäter-Svärd, en genuin Stockholmsmoderat, att visa att alliansregeringen inte bara gynnar Stockholm? Borde inte statsrådet

Prot. 2010/11:6
21 oktober

*Svar på
interpellationer*

lyssna, om inte på oss rödgröna, åtminstone på allianspartiernas företrädare som kommer från norra delen av landet?

Fru talman! Jag kommer från Malmfälten, och i årtionden har gruvornas vinster använts till nödvändiga infrastruktursatsningar i Stockholm. Vinster från skogen och Vattenfall har använts till att bygga landets välbefinnande. Och jag är stolt över att komma från en så närande del av landet. Jag är också fullständigt säker på att majoriteten, för att inte säga alla norrbottningar och västerbottningar, delar uppfattningen att det nu är dags för staten att vända på strömmen av investeringspengar till norra Sverige. Och visst måste väl infrastrukturministern instämma i att det är ineffektivt att låta infrastrukturinvesteringar enbart tillfredsställa Stockholms behov, som till exempel Förbifart Stockholm som kostar 27 miljarder – precis så mycket som skulle behövas för att få vår bana till stånd.

Fru talman! Norrbottenbanan är en tänkt kustnära järnväg mellan Umeå och Luleå och är en naturlig förlängning av Ostkustbanan och Botniabanan. Banan ansluter också Malmbanan, Stambanan, Haparandabanan och det finska järnvägsnätet. Den nya kustjärnvägen kommer att kunna binda ihop Sverige med Finland och nordvästra Ryssland. Det är viktigt, mot bakgrund av de enorma råvarutillgångar som finns inom Barentsområdet.

Statsrådet hänvisar till att Banverket inte föreslog att Norrbottenbanan skulle ingå i den nationella planen. Men läser man Trafikverkets hemsida i dag talar hela dess sätt att motivera Norrbottenbanan för motsatsen till att inte stödja Norrbottenbanans tillkomst.

Anf. 26 SVEN-ERIK BUCHT (S):

Fru talman! Detta är mitt jungfrutal, och jag ska börja med att gratulera statsrådet till utnämningen. Det är säkert ett fantastiskt roligt uppdrag, och det är viktigt. Infrastrukturfrågor är ju avgörande för vårt land och vårt lands välbefinnande.

Det är en viktig fråga som Jonas Sjöstedt har tagit upp. Jag tänkte tala lite grann utifrån ett internationellt perspektiv. När vi pratar om Norrbottenbanan kanske vi ofta lägger den som en nationell fråga eller till och med, tyvärr, många gånger som en regional fråga.

Norrbottenbanan är en oerhört viktig del i infrastruktursystemet uppe i Barentsområdet. I det området finns det enorma råvaror och naturtillgångar: den norska gasen, oljan, fisken och vattenkraften, den svenska skogen, malmen och vattenkraften, liksom i norra Finland, för att inte tala om nordvästra Ryssland som har 40–50 gånger så mycket gas och olja som Snövitfältet i Norge.

Att kunna tillgodogöra sig dessa enorma tillgångar är inte en Norrbottenssak, inte ens en Sverigesak, utan det är en europeisk sak. Här ligger Europas kornbod, och det krävs att vi har en infrastruktur för att kunna tillgodogöra oss dessa tillgångar.

Det är inte så konstigt – man flyttar till och med städer i dag. Man flyttar Kiruna, och man flyttar Malmberget. Man öppnar nya gruvor. Det kommer att krävas infrastruktur för att vi ska kunna tillgodogöra oss det här. 90 procent av den totala järnmalmsproduktionen i Europa kommer från Sverige och i huvudsak från Norrbotten. Den infrastruktur som vi i dag har byggdes upp för det. Stambanan byggdes upp under 1890-talet och Malmbanan i början av 1900-talet. Det krävs åtgärder för att vi ska

kunna bygga vidare på välståndet i vårt land, och där är infrastrukturen oerhört viktig.

Jag skulle vilja ge en eloge till den förra infrastrukturministern, Åsa Torstensson, som tog ett mycket lovvärt initiativ och samlade elva infrastrukturministrar uppe i Haparanda i juli tillsammans med en stor kinesisk delegation. Där förde man fram dessa frågor och diskuterade en nordlig korridor. Ni kanske inte känner till det, men det finns en stad i detta land som är närmast Kina, och den heter Haparanda. Järnvägen där går faktiskt ända till Shanghai. Den finns där, så det är inte något problem. Vi har en järnväg som heter Haparandabanan som blir färdig i början av 2012, och sedan har vi en felande länk. Det är den felande länken som vi måste åtgärda, och vi måste se Norrbottenabanan som en stor del i infrastrukturens system uppe i Barentsområdet till gagn för Sverige och till gagn för Europa.

Jag skulle också vilja passa på att bjuda infrastrukturministern till Haparanda på ett besök så att vi kan titta på de möjligheter som finns österut och blicka vidare. Välkommen upp, ministern! Välkommen givetvis också till invigningen av Haparandabanan!

Anf. 27 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Fru talman! Jag ska först ta tillfället i akt att återigen hälsa min kollega från Norrbotten, Sven-Erik Bucht, välkommen till Sveriges riksdag. Gratulerar till jungfrutåget!

Jag tror att det är viktigt att vi som norrbottningar, som tror på den här banan, lämnar perspektiv. Vi som tror på banan seriöst vill se den på riktigt. Vi vill se nytta av den som ett järnvägsstråk och inte se den bara som ett ämne för partipolitiskt käbbel. De perspektiv jag vill lämna är lite grann desamma som Sven-Erik Buchts.

Vi får inte diskutera Norrbottenabanan ur ett perspektiv som handlar om regional rättvisa. Det finns tyvärr en ovana i Sveriges riksdag att i en poängjakt skriva motioner om det ena vägstråket efter det andra – det är områden som vi inte ens beslutar över. I praktiken innebär det ingenting. Vi gör banan en otjänst genom att föra diskussionen på det sättet. Vi ska föra diskussionen precis som Sven-Erik gjorde senast. Det är så vi gör i Norrbotten.

Den här banan behövs ur ett nationellt och internationellt perspektiv. Jag tror att ett av de stora genombrotten var just konferensen, som Sven-Erik Bucht nämnde, i våras i Haparanda. Banan har ett internationellt perspektiv. Det är det första.

Det andra när det gäller infrastruktur tycker jag också är väldigt viktigt. Det måste vara ordning och reda. Precis som det måste vara ordning och reda i ekonomin måste det vara ordning och reda när man jobbar med infrastruktur.

Det har varit många olika besked om hur den här banan skulle finansieras, inte minst från Socialdemokraterna under valrörelsen. Partisekretären kommer till Norrbotten. Han meddelar snabbt: Det här är inga problem. Vi plockar lite pengar ur Riksgälden, så är det snabbt fixat.

Vem kan inte finansiera vallöften genom att göra på sådant sätt? Och så hamnar landet i en situation som Storbritanniens eller Frankrikes.

Men likaväl som vi ska ha ordning och reda i den offentliga ekonomin måste det vara ordning och reda när det gäller ekonomi, tidsplaner

Prot. 2010/11:6
21 oktober

Svar på
interpellationer

och kalkyler i fråga om infrastruktur. Där finns det en hel del erfarenheter. Då ska jag inte nämna Hallandsåsen, utan det räcker med att vi pratar om just det vi ska förlänga, Botniabanan.

Jag tror att vi måste ha respekt för den komplexitet som den här typen av investeringar har, både när det gäller förseningar, vilket är ett faktum när det gäller Botniabanan, och när det gäller fördyringar, vilket är ett faktum när det gäller Botniabanan.

Dessutom kan vi konstatera att man har så bråttom att tågen nu är inställda. Det behövs alltså en mer seriös prägel när det gäller infrastruktur. Se till att det blir ordning och reda! Annars trängs andra projekt ut. Det måste bli ett slut på glädjekalkylerna.

Jag vill lämna ett perspektiv till. Det sägs att ingenting händer. Ja, men snälla nån, i veckan har det pågått samrådsmöten i Luleå kommun kring byarna om hur järnvägen ska dras. Det är väl ett tecken på att någonting händer. Det handlar om ordning och reda. För har man inga planer och har man inte klart för sig var järnvägen ska dras kan man inte heller bygga någon järnväg.

Vad som är viktigt nu är väl att Piteå och Luleå kommuner ser till att snabbt genomföra ett planarbete men också att de gör det på ett sådant sätt att man inte orsakar onödiga fördyringar, för då kommer det att ta längre tid. Det blir svårare att hitta en finansiering. Jag tror att det är oerhört viktigt och faktiskt en av de viktigaste delarna för att vi ska undvika onödiga överklaganden, förseningar och fördyringar.

Jag tror på den här banan. Men jag har respekt för komplexiteten. Jag har också respekt för i vilket perspektiv banan ska finnas, utifrån det totala infrastrukturbehovet. Banan är inte till för norrbottningarna. Den är till för Sverige och Europa.

Anf. 28 HELENA LINDAHL (C):

Fru talman! Det här är också mitt jungfrutal. Jag känner mig både hedrad och tacksam över att få stå här i dag. Sedan måste jag säga att det är väldigt trevligt att träffa infrastrukturministern. Jag önskar dig lycka till i ditt nya uppdrag. Det är också väldigt trevligt att få debattera med Jonas Sjöstedt och andra kompisar från Norr- och Västerbotten, även om vi inte alltid är överens om alla åtgärder.

Jag vill precis som Sven-Erik Bucht lyfta fram det internationella perspektivet när det gäller byggandet av Norrbottniabanan. Jag är glad över att du lyfte fram det. Jag är kanske lite förvånad över att Jonas Sjöstedt inte gjorde det, med tanke på att Jonas Sjöstedt suttit i EU-parlamentet.

Norr- och Västerbotten svarar nämligen för nästan 20 procent av Sveriges skogsproduktion. Ungefär 90 procent av all järnmalm i Europa kommer från Norrbotten, och 10 av 15 gruvor finns i Norr- och Västerbotten, vilket är helt fantastiskt. Ibland glömmar man bort vilka enorma mängder som basindustrin producerar när det gäller skogs- och gruvbranschen. Det här svarar för väldigt stora värden i svensk ekonomi.

Jag skulle också vilja lyfta fram att det finns ett vidareförädlingsperspektiv inom skogs- och gruvnäringen. I andra delar av Sverige och i andra delar av Europa förädlas ju de här produkterna från skogs- och gruvnäringen, vilket ger ett stort ekonomiskt tillskott till andra delar av landet och till EU. Det är också ett argument för att den här banan måste byggas.

Precis som många har nämnt tidigare riskerar i dag stora värden att gå förlorade därför att den stambana som finns i Norr- och Västerbotten inte har full kapacitet för de godsmängder som ska transporteras. Det innebär att stora värden riskerar att gå förlorade.

Jag tycker att det är viktigt att lyfta fram just det här perspektivet, det internationella intresset för de råvaror som finns i norra Norrland. Då är det viktigt att sätta Sverige i ett större sammanhang.

Som ett bevis på det här har Centerpartiet och alliansregeringen lyft upp Norrbottenbanan på listan för svenska projekt som prioriteras ur ett EU-perspektiv. Det kommer i sin tur att kunna ge möjlighet till medfinansiering om kommissionen beslutar sig för det här. Det är alltså på gång. En 30-procentig medfinansiering när det gäller projektering är inte heller fy skam.

Sedan vill jag också passa på att lyfta fram Haparandadeklarationen. Representerar från Östersjöregionen och från Kina och dåvarande infrastrukturminister Åsa Torstensson träffades, och man skrev under en deklaration om nödvändigheten av en sammanhållen östvästlig järnvägs-korridor.

90 procent av EU:s totala tillväxt när det gäller just skogsrelaterade produkter kommer från Barentsregionen. Det är klart att det också har en avgörande betydelse för hela Europas tillväxt. Här fyller en sammanhållen bottnisk korridor en viktig funktion.

De här 26 milerna, som fattas mellan Umeå och Luleå, kommer också att kunna bidra till en stor sammanhållen tillväxt i Europa, i Norden och även så småningom i fråga om Kina och Ryssland.

Jag skulle vilja säga så här: Jonas Sjöstedt! Jag betvivlar inte din viljeinriktning. Du och jag har debatterat frågan om Norrbottenbanan tidigare. Betvivla inte heller Centerpartiet och alliansregeringen och företrädarna för allianspartierna från Norr- och Västerbotten!

Vi jobbar med den här frågan, och vi kommer att fortsätta att jobba med frågan. Men jag kan känna att vi inte är riktigt överens om hur finansieringen ska gå till.

Anf. 29 EDWARD RIEDL (M):

Fru talman! Först vill jag tacka ministern för ett bra och tydligt svar. Jag vill också rikta ett tack till Jonas Sjöstedt som tar upp en fråga som givetvis är viktig för oss i norra Sverige, men det är också en mycket viktig fråga för Sverige.

Norrbottenbanan kommer i framtiden att underlätta transporter som kanske är både miljövänligare och snabbare än i dag. Som många talare tidigare har varit inne på finns en stor del av de närande tillgångarna faktiskt i den här delen av landet. De behöver transporteras, och därför behöver vi goda kommunikationer.

Fru talman! När det gäller Norrbottenbanans betydelse för svensk ekonomi är jag och Jonas Sjöstedt säkerligen helt överens. Däremot kan det vara värt att höja ett varnande finger när vänsterpartister plockar fram spenderbyxorna, framför allt när det sker i en valrörelse.

Man ska kanske också påminna dem som lyssnar på debatten om hur det var när alliansregeringen vann valet 2006 och Åsa Torstensson tog över de här frågorna om infrastrukturen. Då fanns det ett stort svart hål när det gällde ekonomin. Det fanns utställda löften för över 100 miljar-

der, ofinansierat, in i framtiden. Det var kopplat till ett stort eftersatt underhåll av både vägar och järnvägar. Jag kan bara konstatera att det till de här områdena har kommit mycket pengar under de fyra år som har gått. Med det paket på 500 miljarder som lades fram av regeringen den förra mandatperioden har vi goda förutsättningar att klara mycket av det som behöver göras för att rusta upp både vägar och järnvägar.

Jag vill också påminna om att Trafikverket har ett uppdrag att hitta en finansieringslösning för Norrbottenbanan. Det är väldigt lätt att vara populistisk och säga att vi ska låna av Riksgälden, men jag skulle vilja varna för det när det gäller den här typen av frågor. Krister Hammarbergh från Norrbotten tog upp att andra länder har provat metoden att lova ofinansierat. Det kommer surt efter på många andra områden när man gör på det sättet.

Nu har vi i Norrland en hemläxa att göra. Det är så jag tolkar det som finns i detta. Vi måste hjälpa till att bidra med en bra regional medfinansiering. Då kommer det här att komma till stånd, och jag, Jonas och många med oss kommer att kunna åka på den här järnvägen. Framför allt kommer vi att kunna transportera viktiga råvaror från norr till söder, för det är det den ska vara till för.

Anf. 30 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Låt oss få det avklarat på en gång, och jag vänder mig till Siv Holma: Jag må ha 08 i telefonnumret, men jag är vald som minister för hela landet. Jag tror ändå att jag har med mig en del av känslan, inte minst för att jag har suttit i riksdagen tidigare och också varit ordförande i miljö- och jordbruksutskottet. Jag har också varit på besök uppe i Haparanda – och jag tackar Sven-Erik Bucht för inbjudan till Haparanda – och sett vad det faktiskt innebär, vad det betyder och vad som händer, framför allt om man drar cirkeln runt Haparanda lite större och ser var vi hamnar någonstans och hur många människor som finns runt omkring.

Det är klart att jag inte är obekant med detta. Jag tycker dock att det känns lite tråkigt, fru talman, att man ska behöva ställa så stora projekt mot varandra. Skulle vi inte ha Förbifart Stockholm skulle vi också få en huvudstadsregion som kollapsar, och det är jag inte beredd att medverka till.

Låt oss återgå till Norrbottenbanan, som egentligen är Jonas Sjöstedts fråga, och fokusera lite grann på den. Om man tänker på sträckan mellan Umeå och Luleå, för det är där vi har diskussionerna, får jag uppfattningen att Jonas Sjöstedt säger att det inte händer någonting. Gör det inte?

Det pågår just nu järnvägsutredningar i sex olika steg. Börjar man från början med Umeå och tittar söderut ser vi hur vi börjar knyta ihop Norrlandskustens städer, för det är klart att det är viktigt för regionförstoringar över huvud taget. Vi håller precis på att rusta upp Ådalsbanan, något som har varit försenat och som det inte har funnits pengar till tidigare. Vi hakar på med Botniabanan som precis har blivit invigd, förvisso med vissa inkörningsproblem.

Sedan är tanken att vi nu under hösten ska ha en järnvägsutredning klar gällande sträckan mellan Umeå och Robertsfors. Vi har när det gäller sträckan Robertsfors–Skellefteå ett redan fattat beslut i järnvägsutredning. Vi har utredningar klara för sträckan Skellefteå–Piteå, och vi har

järnvägsutredningar klara under hösten mellan Piteå fram till Gäddvik för att sedan under hösten vara klara fram till Luleå.

Hakar vi på vidare upp börjar vi närma oss Sven-Erik Buchts hemtrakter med Haparandabanan, och mellan Boden och Haparanda har vi det som nu rustas upp. Det ska även byggas nya spår mellan Kalix och Haparanda.

Men det händer ingenting, säger Jonas Sjöstedt.

Jag tycker att det händer rätt mycket, men det som är det finurliga och som jag tog upp i mitt inledande svar är att det uppdrag som nu har getts att särskilt titta på sträckan mellan Skellefteå och Piteå faktiskt är extra intressant, för det stämmer precis som Jonas Sjöstedt sade: Det är ett problem för tung godstrafik framför allt på sträckorna där det är mycket backar och det är tungt med godset. Ser man på områdena kring Älvsbyn är det klart att det är en stor sårbarhet för företagen.

När det gäller verksamheter som Boliden som har invigt sin nya gruva är det klart att det finns ett behov, men det finns också ett intresse av att vara med, och det är därför man säger att man ska titta gemensamt med regionen och med näringslivet. Finns nu inte pengarna med i infrastrukturpropositionen finns det ändå ett genuint intresse, och då är det också logiskt att man börjar med att titta på den del av Norrbotten som kanske har den mest lönsamma sträckningen, och då har vi kommit ytterligare en bit på väg.

Det kan inte nog sägas, men det är klart jag är medveten om att 60 procent av godstransporterna körs i de norra delarna av landet.

Om vi för tillbaka resonemanget till vad det handlar om och vad man kan göra, så visst, det är mycket som inte har hänt, men en del är faktiskt också på gång. Och jag kommer gärna till Haparanda – möjligtvis tidigare än 2012 när Haparandabanan ska invigas.

Anf. 31 JONAS SJÖSTEDT (V):

Fru talman! Jag tackar mina meddebattörer och ministern för inläggen.

Jag vill understryka att jag instämmer i allt det som har sagts om banans internationella betydelse. Vi lever i en tid när ekonomierna länkas till varandra i hela Nordkalotten, och i det ligger vår framtid och våra utvecklingsmöjligheter.

Jag tror att det var Krister Hammarbergh från Moderaterna som sade att han inte ville göra det här till en partiskiljande fråga. Det kan jag förstå att Krister Hammarbergh inte vill. Vinner De rödgröna blir det en järnväg, vinner Alliansen blir det ingen järnväg, och det är klart att det är lite tråkigt att prata om det om man tillhör Alliansen i norra Sverige.

Det här handlar i grunden om klimat och miljö. I dag dundrar långtradarna från Finland och Norge fram längs E4:an. I dag finns det inga vettiga persontransporter på järnväg i hela den övre halvan av Sverige, kan man säga om man ska vara lite rakt på sak. Vi har en enorm tillväxtpotential i vår industri i norra Sverige som hämmas av bristande transporter, och ska vi växa på ett hållbart sätt behöver vi den här järnvägen. Det handlar om att ta vårt ansvar för kommande generationer.

Då hör vi att den huvudsakliga invändningen är finansieringen. Man säger att i norra Sverige ska företagen vara medfinansierare, och det finns inga pengar avsatta. Det finns tydligen två principer: en i norra Sverige

Prot. 2010/11:6

21 oktober

Svar på
interpellationer

där företagen ska betala och en i södra Sverige där det statliga ansvaret i huvudsak fortfarande gäller. Jag underkänner den skillnaden mellan norra Sverige och södra Sverige när det gäller investeringar.

Det är riktigt att vi har sagt att vi är beredda att låna i Riksgälden för denna avgörande investering. Vi tycker att det är rätt att för lönsamma investeringar, inte minst i tider av hög arbetslöshet och behov av investeringar, låna pengar för att betala i framtiden. Så gjorde vi när vi byggde Botniabanan. Det kan väl inte vara Moderaternas mening att i dag säga att det var ett misstag, för det är i praktiken det ni säger när ni underkänner metoden att bygga med hjälp av att låna i Riksgälden. Då underkänner ni också det sätt med vilket Botniabanan byggdes. I och för sig tror jag att jag minns att Moderaterna var emot bygget av Botniabanan när det begav sig.

Alliansregeringen har ju lånat till annat, till exempel för att sänka skatten för de mest välavlönade. Då går det bra att låna pengar men inte till att göra avgörande investeringar som skapar sysselsättning och ökad konkurrenskraft i norra Sverige.

Jag misstror på inget sätt de allianspolitiker i norra Sverige som säger att de vill ha den här banan. Jag tror dem. De vill det. Problemet är att de inte har sina partier med sig på nationell nivå. Det har vi på den rödgröna sidan. Vi kommer också att motionera om byggstart under den här perioden, och där finns möjligheten att sluta en allians över blockgränsen för att få fart på Norrbotniabanan.

Jag ställde två frågor till ministern som jag gärna skulle vilja återkomma till. Den ena gäller om ni kan tänka er att använda den post för övrigt, de 13 miljarderna, till en investering eller en delfinansiering av Norrbotniabanan. Den andra frågan är: Vad säger ni till de väljare som röstade på er i förvisningen om att den här banan skulle byggas?

Jag instämmer också i mycket av det som sagts: Visst är det alldeles utmärkt att utredningsarbetet pågår. Men om banan inte byggs riskerar det att bli förgäves, och det är där den politiska skillnaden går i den här debatten.

Krister Hammarbergh sade att vi ska skynda långsamt och att vi ska ha en seriös prägel på debatten. Men det är lite väl långsamt att vänta till 2021 som regeringen gör med att möjliggöra en finansiering av denna helt avgörande investering för utvecklingen av norra Sverige.

I detta anförande instämde Siv Holma (V).

Anf. 32 SIV HOLMA (V):

Fru talman! Jag ska börja med att bemöta några synpunkter på Vänsterpartiet. Dels fick jag höra att vi i Vänsterpartiet är väldigt spender samma, och därför har resurser till att kunna finansiera. Men vi är ju tre rödgröna partier som har sagt att vi kan både finansiera och starta. Dels får jag ofta höra att när alliansregeringen tog över inför den förra mandatperioden var det så många svarta hål i infrastrukturplanen som hade antagits.

Jag vill påminna om att det år 2006 fanns ett överskott på 70 miljarder och om att alliansregeringen har sänkt skatten med närmare 100 miljarder. Allt beror på hur man prioriterar utifrån de pengar som finns.

Fru talman! Det är ganska vanligt, för att inte säga det vanligaste, att man lånar till investeringar i sådant som har en väldigt lång livslängd. I botten är jag kommunalekonom. Det grundelement som jag fått lära mig är att det ska betalas genast beträffande driften. Men när man investerar i och bygger någonting lånar man till det därför att det inte är en generation utan flera generationer som ska vara med och betala investeringen.

Mycket har sagts här, men en viktig sak är också hur persontransporterna kommer att förkortas, halveras. Det hela ger i det långa loppet väldigt många positiva effekter.

Avslutningsvis: Byggstart av Norrbottenbanan under mandatperioden är en viktig framtidsinriktad investering. Precis som Jonas Sjöstedt sagt kommer Vänsterpartiet att skriva en särskild motion om detta. Jag ser fram emot att de debattörer som här uttalat sig positivt ställer sig bakom våra förslag.

Anf. 33 SVEN-ERIK BUCHT (S):

Fru talman! Jag trodde inte att det skulle vara så lätt att i denna sal påverka framtiden som det är. Efter mitt inlägg fick vi ju höra talare efter talare uttrycka en oerhörd stark känsla för vikten av att Norrbottenbanan kommer till.

Krister Hammarbergh vill ha ordning och reda och att man ska skynda långsamt. Nu har vi till och med fått en minister som sprungit förbi Krister Hammarbergh. Hon är redan på väg till Haparanda. Jag tror att vi på något sätt ändå kan fixa det här.

Anf. 34 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Fru talman! Sven-Erik Bucht har sina ljusa stunder. En del i det avseendet är att han faktiskt lyssnar på argument. Efter att under ett års tid ha lyssnat till argumentationen har han tagit den till sig och för den vidare. Det är bra. Det stärker samarbetet.

Sedan är det så att vi pratar också lite grann vid sidan om, för även utanför interpellationsdebatter pratar vi moderata riksdagsledamöter och moderata statsråd.

Utredningsarbetet kan bli förspillt: Ja, det jag menar med talet om att ha en seriös diskussion om banan är att vi måste börja ha en mer seriös hantering av infrastrukturen. Om vi inte först gjort läxan får vi förseningar och fördringar, och det blir inga projekt. Jag tror att det är här skiljelinjen går, alltså mellan ett seriöst förhållningssätt till en bana som ska byggas eller bara käbbel. Jag är villig att sluta de allianser som behövs för att saker ska fungera och bli konkreta, men inte med en populist!

Jag tror på banan. Jag tror också att det är viktigt att vara ganska tydlig med att de som tänkt sig och som vill använda banan också väldigt tydligt deklarerar att de tänker använda den. Delvis kan jag rikta kritik mot den industri vi har i norra Sverige. Den är inte lika tydlig som den industri som finns i södra Sverige när det gäller att jobba fram olika typer av infrastrukturprojekt.

Jag tycker att det finns anledning att ha en mycket tydlig och kraftfull diskussion med SSAB, med skogsindustrin och med andra intressenter. Vi har intressenter på andra sidan gränsen alldeles intill Haparanda – i ett annat land – som också uttalat detta. Att diskutera medfinansiering när det gäller en finsk industri tycker jag är ganska seriöst. Det finns också

anledning att göra det. På något sätt gäller det nu att sätta till alla klutar. Det gäller att reda ut det som ska redas ut, att hitta en rimlig finansiering och att vara säker på att de som tänkt använda banan och som säger sig vilja göra det också gör det.

Anf. 35 HELENA LINDAHL (C):

Fru talman! Jag vet inte om du har läst infrastrukturplanen, Jonas Sjöstedt, men där finns det ett femtiotal projekt med olika typer av delfinansiering så det stämmer inte att det bara är norra Sverige som ska vara med och delfinansiera infrastrukturens satsningar.

Både Siv Holma och Jonas Sjöstedt pratar om enorma skattesänkningar – som Vänsterpartiet till 90 procent faktiskt varit med och godkänt. Samtidigt bjuder ni över alliansregeringen inom alla politikområden. Därutöver har ni 10 miljarder extra som ni ska plocka fram till Norrbotniabanan. Jag tror att ni är seriösa i er vilja att bygga Norrbotniabanan. Men ni bör också, tycker jag, vara seriösa kring finansieringen.

När det gäller Norrbotniabanan är mycket på gång, som många sagt. Regeringen har utsett en förhandlingsman som jobbar tillsammans med regionen och olika företrädare, bland annat Norrbotniabanan AB som har tagit fram en affärsplan och en finansieringsplan. Jag litar på att regeringen tillsammans med regioner och näringsliv i Norrbotten och Västerbotten kommer att hitta en hållbar finansieringslösning.

Sven-Erik Bucht, jag hoppas att inte bara infrastrukturministern är inbjuden till Haparanda. Jag skulle också gärna vilja komma dit.

Anf. 36 EDWARD RIEDL (M):

Fru talman! Jonas Sjöstedt berättar vad De rödgröna skulle ha gjort om de hade vunnit valet. Då skulle man ha börjat bygga med en gång. Spadarna står beredda om vi bara får väljarnas förtroende – ungefär så lät det i valrörelsen.

Då är det väl värt att komma ihåg att de pengar som utlovades var pengar som man skulle låna. Det var också bara till hälften som man skulle kunna låna. Om man skulle bygga ena delen av rälsen eller om man skulle bygga halva vägen framkom aldrig riktigt klart och tydligt i debatten.

Jag vill minnas – Jonas Sjöstedt får rätta mig om jag har fel – att Mona Sahlin vid sitt besök i Västerbotten likt alla andra konstaterade att även en eventuell rödgrön regering, som det tack och lov inte blev, skulle ha varit tvungen att klara det här med regional medfinansiering. Det kan det, som sagt, vara väl värt att påminna om, för så låter det inte riktigt i debatten.

Fru talman! Jonas Sjöstedt är orolig över Alliansens väljare i norra Sverige. Men jag kan försäkra honom om att vi inte är oroliga, utan vi känner oss ganska trygga med den politik vi har. Vi känner oss också ganska trygga med det som framgent kommer att hända.

Till skillnad från Jonas Sjöstedts tolkning är vår tolkning att vi sökte ett brett mandat men inte för enskilda sakfrågor där vi lovade mer och där vi lovade att övertrumpfa allt annat som alla andra kunde tänkas komma med. Vi sökte i stället ett brett förtroende och ett brett mandat för att ta ansvar för Sverige. Däri ligger även det vi här debatterar.

Trafikverket har i uppdrag att hitta finansieringslösningar. Det finns tydligt beskrivet att det handlar om det.

Jag tackar för debatten här. Återigen, Jonas Sjöstedt: Du har väckt en viktig fråga. Jag önskar att du också deltar i det lokala arbetet. Det är nu vår hemläxa att se till att få till en regional medfinansiering. Där har vi ett arbete att göra.

Prot. 2010/11:6
21 oktober

Svar på
interpellationer

Anf. 37 JONAS SJÖSTEDT (V):

Fru talman! Ja, det är riktigt att vi rödgröna utlovade byggstart under innevarande mandatperiod, sannolikt 2014. Precis som påpekats tidigare görs en del planarbete innan spaden sätts i marken. Jag tror att det var en realistisk plan att göra på det sättet.

Det Edward Riedl säger i den här debatten är också alldeles sant, nämligen att vi i vår planering öppnar för en möjlig medfinansiering i fråga om banans andra del – efter de 10 miljarder som anslås i den rödgröna infrastrukturplanen. Den stora skillnaden är likväl att vi skulle ha börjat bygga och att vi hade satt av pengar till att börja bygga. Där går skiljelinjen i den här debatten mellan Alliansen och det rödgröna alternativet.

Jag skulle vilja skicka med några frågor till ministern utöver de två frågor som jag redan nu väntar att få svar på: När kommer vi att få en rapport från Trafikverket om hur förhandlingarna går när det gäller medfinansiering från den privata sidan? När kommer detta tillbaka till riksdagen? Och är ni beredda att använda statliga pengar för en delfinansiering om det mot förmodan skulle hända något under mandatperioden?

I grunden handlar detta om hela Sverige och om man har en politik för hela Sverige eller inte. Vi har det. Vi satsar på infrastrukturen i alla landsändar, inte bara i storstäderna.

Vi har också en politik för dem som är arbetslösa – de som i dag inte får någon del av det som till stor del kommer från politiken. Genom denna typ av strategiska infrastrukturinvesteringar sätter vi Sverige i arbete när vi bygger. Vi skapar också förutsättningar för konkurrenskraft och investeringar i framtiden i en region som på många sätt har varit hårt drabbad av arbetslösheten, nämligen Norrbotten och Västerbotten. Det är att ta ansvar för hela Sverige.

Anf. 38 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Det är alltid lätt att fundera på vilka pengar den ena eller den andra sidan har. Det är lika intressant att höra De rödgröna, som var så tvärsäkra på att kunna börja bygga under mandatperioden, vara tvärsäkra på det vi började med, nämligen att förbifarten inte skulle byggas. Men De rödgröna kanske inte är så eniga i just denna fråga, så vi kanske ska lämna den därhän.

Jag skulle vilja avsluta med de frågor som Jonas Sjöstedt har levererat under diskussionen.

En fråga handlade om de så kallade 13 miljarderna och om de kan användas till någonting, till exempel Norrbottenbanan. Där får vi väl snarare se över vilka pengar som finns och i så fall återkomma till vad de ska användas till. Om det är pottpengar kan jag däremot inte svara på i dag.

När det gäller den rapport efter eventuell diskussion med näringslivet som efterfrågas ska diskussionerna precis påbörjas. De är i gång, så låt oss se när de faktiskt blir klara. Kommer man fram till någon lösning är det dock ganska naturligt att det också återkommer i rätt del för att beslut ska fattas i rätt form.

Vad säger jag då till dem som röstat på oss? Det är en ganska berättigad fråga. Jag skulle kunna säga: Grattis, ni har återigen fått en regering som har ordning och reda i finanserna!

Skämt åsido – för att få saker och ting att fungera är det faktiskt en förutsättning att ha ordning och reda i ekonomin.

Jag skulle vilja avrunda med det hela denna diskussion handlar om, nämligen hur vi knyter ihop sträckan mellan Umeå och Luleå och vad som är viktigt. Glöm inte bort att det ändå händer en hel del! Utredningarna är en viktig förutsättning; det tror jag att vi har kommit överens om. När det gäller just sträckan Skellefteå–Piteå, där det finns som mest förutsättningar att komma framåt – låt oss se vad det blir av de diskussionerna.

Överläggningen var härmed avslutad.

11 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Propositioner

2010/11:3 till konstitutionsutskottet

2010/11:20 till utbildningsutskottet

2010/11:22 till konstitutionsutskottet

2010/11:24 till justitieutskottet

Framställningar

2010/11:JO2 till konstitutionsutskottet

2010/11:RRS5 till finansutskottet

Redogörelser

2010/11:RRS6 till näringsutskottet

2010/11:RRS7 till trafikutskottet

EU-dokument

KOM(2010)505 till trafikutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 8 december*.

KOM(2010)522 och 524–526 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 13 december*.

KOM(2010)527 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 14 december*.

KOM(2010)561 till civilutskottet

KOM(2010)571 till finansutskottet

Förste vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2010/11:FPM3 Avtal om viseringsfrihet mellan EU och Brasilien
KOM(2010)409, KOM(2010)410, KOM(2010)419, KOM(2010)420
till utrikesutskottet

2010/11:FPM4 Grönbok om bolagsstyrning i finansiella institut
KOM(2010)284 till finansutskottet

2010/11:FPM5 Fiskemöjligheter i Östersjön 2011 *KOM(2010)470* till miljö- och jordbruksutskottet

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 13.53 på förslag av förste vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 14.00 då frågestunden skulle börja.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00.

13 § Frågestund

Frågestund

Anf. 39 TREDJE VICE TALMANNEN:

Jag vill hälsa följande ministrar och statsråd välkomna: statsrådet Tobias Billström, miljöminister Andreas Carlgren, kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth, statsrådet Ewa Björling och statsrådet Anna-Karin Hatt.

Statsrådet Tobias Billström besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt ansvarsområde. Frågor till övriga statsråd förutsätts beröra deras ansvarsområde inom regeringen.

En fråga ska antingen vara av övergripande allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom ett av de närvarande statsrådets ansvarsområden och avser dennes tjänsteutövning. Frågor och svar ska vara korta och i princip inte överstiga en minut.

Ansaret för dammolyckor i Sverige

Anf. 40 MATILDA ERNKRANS (S):

Fru talman! Det är en spricka i dammen. Miljöengagerade har påtalat det. De som finns i närområdet har hört talas om det, några har sett sprickan. Men alla litar på att någon har kontroll.

Plötsligt en dag brister dammen. Kubikmeter massa, slam, väller ut från dammen. Förödelsen är enorm. Vuxna människor går med gasmasker för att försöka hantera förödelsen. Barn, föräldrar, mor- och far-

föräldrar inser att helgens fiskeutflykt är inställd. Det börjar sjunka in att det inte bara gäller helgens fiskeutflykt, utan för lång tid framöver kommer det inte att bli några fisketurer, för fisken är död. Det kommer inte att bli något sommardopp, för man vet inte när man vågar bada igen.

Det här är det som nu möter människor vid dammen i Kolontár i Ungern. Men faktum är, miljöministern, att det här skulle kunna inträffa även i Sverige.

Min fråga till miljöministern blir därför: Vilka initiativ är miljöministern beredd att ta för att säkerställa att inte dammolyckor med liknande miljökonsekvenser sker också här i Sverige?

Anf. 41 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Fru talman! Först vill jag säga att det är roligt att få hälsa Matilda Ernkrans välkommen i debatter på miljöpolitikens område och sedan säga att jag tycker att det är en viktig fråga som Matilda Ernkrans tar upp. Med bakgrunden i den ungerska olyckan ska jag nämna att vi har haft mycket nära diskussioner med de ungerska ansvariga för att vara säkra på att vi även på EU-nivå skapar den kapacitet som behövs för att förebygga och undvika skador.

Här hemma i Sverige har vi en fördel genom det regelsystem som vi har i Sverige där det inte är lika lätt att smita ifrån ansvar. Jag utesluter fortfarande inte att det behöver göras mer. Vi undersöker nu vad det är för ytterligare uppdrag som eventuellt kan behövas, även om vi så här långt inte ser något akut behov.

Anf. 42 MATILDA ERNKRANS (S):

Fru talman! Det är undanlidande av ansvar som jag tycker är miljöministerns stora problem. Här står Sveriges miljöminister. Det är han som har sett till att Sverige har öppnat för ny kärnkraft. Det är han som ser till att lösa dagens problem med växthusgaser genom att låta Sverige räkna in andra länders utsläppsminskningar i vårt eget åtagande. Det här är den minister vars kompisar i EU in i det längsta röstade med kemikalielobby mot ett förbud mot farliga kemikalier, exempelvis dem som finns i nappflaskor för våra barn. Det här är den minister som i FN valde att lägga ned sin röst och med det passivt motverka att rent vatten ses som en mänsklig rättighet. Det här är Sveriges miljöminister.

Jag tycker att du inte tar ditt ansvar för dagens och kommande generationer. Det är du som har ansvaret för att barn och föräldrar, far- och morföräldrar får gå med oron i magen: Vad händer när dammen brister? Det är du som ansvarar för att kvinnor och barn också i morgon kommer att få leta i timmar i stekhet sol efter rent vatten.

Det här är inte att ta ansvar, Andreas Carlgren. När kommer du att ta ansvar för att barnen också i morgon kan leta genetiskt friska grodor i våra bäckar?

Anf. 43 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Fru talman! Jag tycker naturligtvis att det är bra att Matilda Ernkrans har ett sådant oerhört engagemang för att debattera miljöpolitiken, får man väl säga, mycket brett. Jag ser framför mig att vi kommer att kunna ha många bra debatter. Alla de områden som hon i ganska snabb takt hann nämna är det inte nu möjligt att kommentera.

På grund av det hon frågade om kan jag konstatera att det finns redan ett ansvar. Det ligger fördelat hos myndigheter, och det är tur att vi har ett sådant system i Sverige att myndigheterna ska titta i förhand. Det ska inte gå så långt att det till sist bara beror på miljöministerns i och för sig relativt stora klokskap om det går väl för Sverige eller inte. Många fler kompetenser ska vara inblandade, och det är det.

Ändå tar jag ansvar för att se om det behövs någonting ytterligare. Ännu så länge bedömer jag inte att det finns ett akut behov, men jag är beredd att se över det här just för att ha både hängslen och livrem. Det tycker jag är att ta ansvar.

Utvisning av barnfamiljer med olika individuella medborgarskap

Anf. 44 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V):

Fru talman! På senare tid har medierna uppmärksammat fall där familjer med barn skiljts åt och utvisats till olika länder. Det handlar om föräldrar med olika ursprungligt medborgarskap där den ena av föräldrarna utvisas tillsammans barnen eller barnet till ett land, medan den andra föräldern utvisas till ett annat.

I samband med ett sådant fall har Tobias Billström svarat att Sverige inte behöver följa vägledande principer i FN:s barnkonvention.

Jag undrar därför hur Billström ser på Sveriges skyldigheter att följa FN:s barnkonvention och hur han avser att se till att barnets bästa kommer i främsta rummet i samband med utvisning av familjer med olika individuella medborgarskap.

Anf. 45 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Nej, jag har aldrig svarat att Sverige inte har någon skyldighet att följa barnkonventionen. Det är klart att vi har det, men varje enskilt fall där man ansöker om asyl i Sverige ska prövas individuellt. Det innebär att det alltid är i första rummet skyddsgrunderna som ska bedömas i det här sammanhanget. Därefter finns det andra saker som kan vägas in.

Låt oss titta på hur den svenska utlänningslagen är konstruerad. Det finns alltid möjlighet att anföra skäl som är kopplade till det som Christina Höj Larsen lyfter fram, men det kan aldrig vara så att det faktum att man bara är underårig, under en viss ålder, är tillräckligt för att få skydd. Det kan aldrig vara så att bara de sakerna avgör.

Vi har nyligen ändrat lagstiftningen, det gjorde vi i somras, så att vi numera har en lagstiftning där man kan undvika familjeseparation i vissa fall. Men det är viktigt att peka på det som jag sade tidigare, att det alltid är det enskilda fallet som ska bedömas, och det ska göras med utgångspunkt i de individuella grunderna.

Anf. 46 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V):

Fru talman! Naturligtvis får det enskilda fallet avgöra, men vi i Vänsterpartiet anser att fall som dessa gör det uppenbart att FN:s barnkonvention måste få en annan tyngd än nu är fallet. Flera andra länder, däribland Norge, har redan valt att skriva in konventionen i lagen.

I Concluding Observations till Sverige från FN:s barnrättskommitté 2009 rekommenderas att även Sverige höjer barnkonventionens status genom att formellt lyfta in den i svensk lag. Vi i Vänsterpartiet tror att en sådan ändring skulle vara en mycket viktig del av ett intensivare arbete för att skydda och säkerställa alla barns rättigheter i Sverige. Barnets rätt till båda föräldrar borde i framtiden vara en självklar utgångspunkt även vid en eventuell utvisning.

Anf. 47 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Det är första gången som jag hör att Norge lyfts fram som ett föredöme i det här sammanhanget jämfört med den svenska lagstiftningen. Jag skulle gärna vilja peka på att det är viktigt att hålla isär två olika frågor.

Det första är huruvida vi vill ha ett system där man faktiskt beaktar skyddsgrunderna, skyddsvärden, där vi inte får en utveckling att människor till exempel börjar använda barnen som grund för att få lov att stanna i Sverige och utnyttja dem på ett sätt som vi inte vill.

Det tycker jag är viktigt att lyfta fram i den här kammaren.

Jag tycker vidare att det är angeläget att peka på hur betydelsefull uttolkningen av utlänningslagen faktiskt är. Jag tycker inte att man som Christina Høj Larsen och Vänsterpartiet kan säga att om vi bara skriver in barnkonventionen i svensk lagstiftning har vi löst problematiken med skyddsgrunderna.

Vi har ett system som ytterst handlar om att bevilja människor skydd, inte därför att de är under eller över en viss ålder utan därför att de har utsatts för det som står i utlänningslagen som grund, nämligen att de vill ha skydd undan förföljelse eller hot om förföljelse i sina hemländer.

Försörjningskrav vid anhöriginvandring

Anf. 48 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Fru talman! Regeringen har infört ett försörjningskrav för anhöriginvandring. Även om intentionerna med försörjningskravet var goda och får betraktas som ett steg i rätt riktning har alla undantag resulterat i att hela lagförslaget inte blivit något annat än ett slag i luften. Undantagen omfattar bland annat anhöriga till konventionsflyktingar, till vissa kategorier skyddsbehövande och till personer som varit bosatta i Sverige i fyra år eller mer. Då återstår i princip inga kategorier.

Detta kan också exemplifieras. Under april och maj avgjorde Migrationsverket totalt 5 000 anhörigärenden. Av dessa var det enbart 92 som prövades mot det nya regelverket.

Med anledning av detta vill jag fråga migrationsminister Tobias Billström om han är beredd att införa ytterligare krav beträffande anhöriginvandringen.

Anf. 49 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Vi går från den ena ytterligheten, Vänsterpartiet, till den andra, Sverigedemokraterna. De första tycker att det är viktigt att man ser på barnkonventionen ur *ett* perspektiv medan de senare har ett annat perspektiv. För mig, som företrädare för regeringen, är det helt uppenbart

att vårt synsätt när vi införde försörjningskravet vilade just på barnkonventionen. Det var också därför vi undantog barn i detta sammanhang. Barn ska inte ha något försörjningskrav riktat mot sig, och efter fyra år får man återförenas med sin familj oavsett om man uppfyller kravet eller inte.

Denna konstruktion är bra. Regeringen ser inte i nuläget någon anledning att justera det försörjningskrav som infördes under förra mandatperioden. Sverige strävar efter balans i detta sammanhang. För oss är det uppenbart att vi i det längsta ska stå upp och kämpa för arbetslinjen och att den även ska ligga till grund för hur migrationspolitiken fungerar, men det är också angeläget att göra undantag när det behövs.

De undantag som Petzäll räknade upp handlar också om de internationella konventioner som Sverige har undertecknat, till exempel vad gäller konventionsflyktingar, och dessa kan vi inte frånga genom beslut i Sveriges riksdag.

Anf. 50 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Fru talman! Jag tackar Tobias Billström för det något luddiga svaret. Trots att den omfattande invandringen till Sverige har varit en kostsam historia för svenska skattebetalare både ekonomiskt och socialt meddelar Tobias Billström att det inte är angeläget med några skärpningar.

Försörjningskravet sades vara en del av den så kallade arbetslinjen, men hur kan man med handen på hjärtat och med trovärdighet säga att man står upp för en arbetslinje samtidigt som man genom en oansvarig massinvandring varje år ökar arbetslösheten?

Vi sverigedemokrater är här för att ta ansvar. Jag rekommenderar att Tobias Billström tillsammans med den övriga alliansen också börjar göra det.

Anf. 51 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Det är alltid angeläget att finna balans i migrationspolitiken, och det är vad regeringen strävar efter. Vi har ställt upp ett försörjningskrav. Vi är efter det beslut som trädde i kraft i våras inte längre det enda landet i EU som inte har ett försörjningskrav, vilket vi tidigare var. Vi tycker att det är bra att vi har fått bukt på konstigheten att vi inte hade något försörjningskrav.

Utformningen av det är dock viktig att lyfta fram. Det är angeläget att inte ställa upp onödiga hinder för familjeåterförening. Det har vi inte velat göra, men jag förstår att Sverigedemokraterna resonerar annorlunda. Vi vill att människor ska kunna återförenas när de har uppfyllt kravet, och vi tycker att det rimligt att det är utformat som det är.

Vi kan inte frånga de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. Om vi gjorde det skulle det innebära, om jag förstår Petzäll rätt, att vi inte längre skulle undanta konventionsflyktingar. Det är dock en omöjlighet eftersom vi då skulle bryta mot Genèvekonventionen och andra konventioner, vilket vi inte har för avsikt att göra.

Frågestund

Anf. 52 HANS ROTHENBERG (M):

Fru talman! Innovationer för ständigt utvecklingen framåt. Innovationer är ofta kopplade till forskning i den akademiska världen men också spännande uppfinningar av idérika människor. För att innovationen ska få fäste i en civilisation är det viktigt att innovatören känner säkerhet och trygghet med det han eller hon har åstadkommit, det vill säga att det finns patent att söka för att skydda de kreativa idéerna.

I Europa har vi ett komplicerat patentsystem. I USA räcker det med ett patent. I Europa behöver man ha ett patent i varje land, och dessutom är det mycket kostsammare.

Min fråga riktar sig till handelsminister Ewa Björling. När Sverige hade ordförandeskapet i EU togs ett antal steg för att gå mot ett Europa-patent. Hur är läget nu? Det verkar vara problematiskt.

Anf. 53 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Fru talman! Jag tackar Hans Rothenberg för att han lyfter upp en viktig fråga. Denna fråga har varit aktuell i 61 år, vilket är helt fascinerande. Jag stötte också på den i mitt tidigare liv som forskare på 80-talet.

Jag vill förtydliga en sak. Vi talar om ett EU-patent. Ett Europapatent omfattar 15 länder, men ett EU-patent omfattar 27 länder. Nu försöker vi lösa den enda utestående frågan, nämligen språkfrågan. Förslaget är att det ska finnas på tre språk, engelska, franska och tyska. Det är rimligt eftersom majoriteten av patenten inom EU söks på dessa tre språk. Tyvärr motsätter sig fortfarande två länder detta, nämligen Spanien och Italien. Det gör att vi sitter fast. Vi kommer dock att fortsätta med frågan på nästa konkurrenskraftsråd.

Anf. 54 HANS ROTHENBERG (M):

Fru talman! Jag tackar handelsministern för svaret. Jag har förstått att det finns en öppning i frågan om ett fördjupat samarbete och att det skulle innebära att de länder som inte sätter sig på tvären skulle kunna hitta en lösning.

Det här är en fråga där man i allra högsta grad kan säga att vi eftersträvar en patentlösning. Om det fördjupade samarbetet kan gå i hamn utan att det blir en lösning på EU-patentfrågan, vad kan då detta fördjupade samarbete innebära för till exempel svenska patentsökare? Vad kommer det att innebära för patentsökare från andra delar av världen? Det är viktigt att man öppnar för att influenser av idéer, impulser och innovationer landar i Sverige och har en rättssäker miljö här.

Anf. 55 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Fru talman! Sverige är i dag världens näst mest konkurrenskraftiga land. Vi är det mest innovativa landet i EU. Vi har otroligt många små företag som baserar sina varor och tjänster på innovationer. Vi är extremt beroende av ett EU-patent för att dessa små företag ska ha råd att verka över hela EU.

Det fördjupade samarbete som vi har som förslag att gå vidare med om det inte fungerar med ett EU-patent där Spanien och Italien är med

gäller alltså 25 länder. Det skulle göra det betydligt enklare och billigare för många små företag i Sverige och i hela Europa. Detta är naturligtvis viktigt eftersom jag vill se Sverige som världens mest konkurrenskraftiga land så småningom. Det kräver dock fler regelförenklingar på den inre marknaden, EU-patent, bra frihandelsavtal och ytterligare undanröjande av handelshinder.

Prot. 2010/11:6
21 oktober

Frågestund

Distributionsstödet till pressen

Anf. 56 HELENE PETERSSON i Stockaryd (S):

Fru talman! Min fråga går till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth. I juni fick Sverige det slutgiltiga beslutet från EU-kommissionen avseende de förändringar Sverige gjort i presstödet driftsstöd. Kommissionen godtog förslagen på lämpliga åtgärder, men avslutade sin skrivelse med: Denna skrivelse behandlar endast driftsstödet och föregriper inte på något sätt kommissionens eventuella framtida bedömningar av distributionsstödet.

Har det förts några diskussioner mellan kommissionen och departementet om det svenska distributionsstödet? Har kommissionen i så fall aviserat att man kommer att göra en granskning även av distributionsstödet?

Anf. 57 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Fru talman! Tack, Helene Petersson i Stockaryd. Under den förra mandatperioden hade vi många långa diskussioner, inte minst i konstitutionsutskottet. Jag tror att jag var där åtta, tio gånger för att diskutera just presstödet.

Det är i huvudsak driftsstödet som det har ställts frågor om. Distributionsstödet har inte ifrågasatts så här långt. Det nya avtalet kommer att löpa till 2016. Omkring 560 miljoner går nu ut i stöd till svensk dagspress. Jag är glad att vi har fått en lösning på frågan. Som jag har uppfattat signalerna har man inte ifrågasatt distributionsstödet.

Anf. 58 HELENE PETERSSON i Stockaryd (S):

Fru talman! Jag har också uppfattat det så, kulturministern. Därför blir jag lite förvånad när jag läser skrivelsen från kommissionen där man tar upp distributionsstödet.

Det glädjande med de nya reglerna är att man har startat en hel del nya tidningar. Men det finns en komplikation. I budgetpropositionen ligger samma belopp som tidigare. Nu finns det en risk för att pengarna inte räcker. Har kulturministern tänkt på hur man ska hantera frågan om vi kommer i en situation där de pengar som finns inte räcker till stödet, men regelverket säger att vi inte kan förhindra någon tidning att få stöd?

Anf. 59 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Fru talman! 560 miljoner kronor är trots allt väldigt mycket pengar. Det stämmer att det sker förändringar. En del tidningar mister sitt stöd,

och det kommer nya tidningar. Vi ska ta ställning till en sådan senare under mandatperioden.

I dagsläget har vi inte fört några diskussioner om förändringar när det gäller totalbeloppet 560 miljoner kronor. Jag ber att få återkomma om något sådant skulle ske.

EU:s klimatmål

Anf. 60 ÅSA ROMSON (MP):

Fru talman! I samband med förberedelserna inför klimatförhandlingarna i Cancún diskuterar man i EU-kretsen återigen EU:s klimatmål. Det är som bekant 20 procents minskning jämfört med 1990 års nivåer. Allt fler medlemsländer säger att man bör öka det till 30 procent. Det är också en synpunkt som klimatkommissionären och flera stora företag i Europa har.

Vi vet att det ökade hotet mot stora klimatförändringar talar för att det behövs ökade ambitioner hos alla världens länder, inte minst de rika. Det har vi hört den globala miljörörelsen påpeka flera gånger. Det är en intention och linje inför Cancúnförhandlingarna att öka ambitionerna. Det borde alltså vara en ledstjärna för EU i de fortsatta internationella förhandlingarna.

Sverige sällar sig tyvärr fortfarande till de länder i EU som är motsträviga till de ökade ambitionerna, det vill säga att öka till 30 procents minskning.

Min fråga till miljöministern är: Hur många länder och starka aktörer i EU ska förespråka ett högre klimatmål innan Sverige gör det?

Anf. 61 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Fru talman! Jag välkomnar frågan. Den är viktig. Sverige har från början haft synpunkten att EU bara skulle ha ett mål, nämligen 30 procent. Nu blev kompromissen att ha det lägre mål som vi aldrig har önskat. Vi har, tillsammans med Tyskland, Frankrike, Storbritannien, Danmark och Nederländerna, varit den pådrivande gruppen som velat se till att EU gör sig berett att öka ambitionsnivån. I Sverige har vi ambitionsnivån 40 procent. Det är en självklar utgångspunkt för Sverige att vi själva ska klara väsentligt mer.

Det som är dilemmat och som inte heller Åsa Romson kommer ifrån är att även om EU skulle ta på sig 10 procentenheter till skulle det ätas upp av två års utsläppsökning i Kina. Vi ska vara säkra på att EU inte bara gör en egen ansträngning. Det har vi egen glädje av, men det räddar inte klimatet. Det ger oss konkurrenskraft, men vi ska också rädda klimatet. Då behövs Kinas och USA:s insats.

Anf. 62 ÅSA ROMSON (MP):

Fru talman! Den förhandlingsstrategin har ju EU en gång testat i Köpenhamn. Vi vet att resultatet av det inte var så jättebra. Man kan ju ompröva sina förhandlingsstrategier. Vi vet att kineserna själva säger att de är beredda att göra ganska stora insatser, inte minst av konkurrensskäl. Vi hör vår egen miljöminister säga i andra sammanhang, när man slår sig för bröstet för de svenska minskningarna, att det har varit bra för Sverige

att riksdagen har ställt högre mål för den svenska klimatminskningen än vad vi har åtagit oss internationellt.

Är det inte lite märkligt att det är bra att ha högre mål och åta sig högre krav i den svenska kontexten men ligga i bakvattnet i EU-gruppen när det gäller att driva på för att EU:s mål ska vara 30 procent inför Cancún?

Prot. 2010/11:6
21 oktober

Frågestund

Anf. 63 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Fru talman! Åsa Romson och jag är ju helt överens både om att det är viktigt att snabbt åstadkomma utsläppsminskningar och om att det är en fördel för svensk och europeisk konkurrenskraft att ha ett ambitiöst mål. Vi är helt överens om det.

Något som Åsa Romson inte har rätt i är att Sverige har legat i bakvattnet. Vi låg från början på det högsta målet och har hela tiden drivit på. Ni skapar en egen bild och angriper den bild ni har skapat, men det är inte det som är sanningen eller läget just nu.

Man ska ha klart för sig att det ur klimatsynpunkt inte duger att vi smiter ifrån knäckfrågan. Det är inte en förhandlingsstrategi. Det är en fråga om att rädda klimatet. Det blir möjligt först om Kina och USA, som tillsammans står för hälften av världens utsläpp, minskar sina utsläpp och slutar att äta upp de ansträngningsökningar som till exempel EU gör, annars löser vi inte klimatproblemet. Det var ju det som var uppgiften.

IT-utveckling inom sjukvården

Anf. 64 ANDERS W JONSSON (C):

Fru talman! Jag har en fråga till statsrådet Hatt.

En viktig orsak till att patienter felbehandlas är brister i sjukvårdens IT. Regeringen har ju under den gångna mandatperioden vidtagit ganska stora åtgärder för att komma åt detta, men det finns fortfarande stora problem. Viktig information finns inte när den behövs. Patienten utgår från att vad hon berättat på vårdcentralen, liksom svaren på de labbprov som tagits, finns när hon senare söker på akutmottagningen, men så är oftast inte fallet.

På golvet i den svenska sjukvården är förväntningarna stora på att staten ska ta de krafttag som är nödvändiga för att snabbt driva utvecklingen framåt. Min fråga till statsrådet är därför: Vilka initiativ kommer statsrådet att ta för att påskynda utvecklingen av informationsteknologin inom den svenska sjukvården?

Anf. 65 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Fru talman! Jag vill tacka Anders W Jonsson för frågan.

Det är väldigt trevligt att göra debut i kammaren. Jag har varit här förut som medföljande vid partiledardebatter. Det är roligt att vara här som statsråd och minister. Jag hoppas att vi får många spännande debatter framöver.

Den fråga som Anders W Jonsson ställer är oerhört viktig. Om man pratar med föräldrar och patienter tror jag att man stöter på fler än en som beklagar sig över att det inte är säkert att doktorn kan få upp barnets

journal från vårdcentralen digitalt när man kommer till akuten med en öronsjuk treåring.

Om man kommer in med en hjärtåkomma och kanske inte ens är vid medvetande är det långt ifrån säkert att doktorn under de livsviktiga minuterna kan få den information som behövs för att rädda liv.

Som ett led i att EU har antagit en digital agenda för Europa ska Sverige ge sitt nationella svar. Det kommer att bli en av mina viktigaste uppgifter som minister att ta fram en digital agenda för Sverige. En viktig fråga kommer att vara hur vi kan använda IT för att öka patientsäkerheten i vården.

Anf. 66 ANDERS W JONSSON (C):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Ytterst handlar det ju om problemet med den höga grad av självstyre som de svenska landstingen har. Hur ser statsrådet på avvägningen mellan landstingens stora behov av självstyre och patientens behov av nationellt fungerande informationssystem i den svenska sjukvården?

Anf. 67 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Fru talman! I debatten förekommer en del påståenden om att ett samordnat journalhanteringssystem som är digitalt skulle förutsätta att alla landsting och alla vårdgivare använder samma programvara och gör samma upphandling och att vi därmed skulle behöva börja om från början. Så ser inte jag på saken. Jag tror att utgångspunkten måste vara att vårdgivare använder de system som man använder i dag.

Det som är ett samhällsansvar är att vi från offentligt håll måste ställa krav på att systemen är funktionella och kan kommunicera med varandra så att en patient som kanske bor i Småland men blir sjuk i Stockholm kan gå till doktorn och känna trygghet i att doktorn i Stockholm kan komma åt journalanteckningar från vårdcentralen i Växjö eller Alvesta. Därför måste vi ha system som kan kommunicera med varandra. Därmed inte sagt att vi måste centralstyra allt på nationell nivå.

Diskrimineringen av romer i Europa

Anf. 68 MARIA FERM (MP):

Fru talman! Jag skulle vilja ställa en fråga till statsrådet Tobias Billström. Under sommaren i år har romernas mycket utsatta situation uppmärksamats i hela Europa. Frankrikes tvångsavvisningar är ett exempel på den avskyvärda behandling som många romer har tvingats utstå. Massdeportationerna till Bulgarien och Rumänien samt rivningarna av lägren i Frankrike har inneburit hot, våld och offentlig stigmatisering. I Frankrike har en minister lyft fram frågan om att romerna ska ställas utanför Schengensamarbetet. I Bulgarien dömdes så sent som i går fyra män för att ha kastat brandbomber på en romsk familj. I Italien inrättas speciallagar för romer. Och i Danmark utvisas romer för att de råkar sova på fel plats.

Förföljelsen och diskrimineringen av romer som är utbredd i Europa måste tas på allvar. Vad avser ministern att göra för att motarbeta diskri-

Anf. 69 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Det är ingen som kan tvivla på att det i många stater runt om i Europeiska unionen förekommer att romer diskrimineras. Det förekommer också en strukturell problematik som har att göra med utbildningssystem och så vidare.

Jag tycker dock att det är viktigt att peka på den stora skillnaden mellan människor som söker asyl i olika länder och människor, som till exempel i Frankrike, som har bott i landet i många år utan att vara asylsökande och som avvisas tillbaka till sina ursprungliga medlemsstater i unionen. Det är viktigt att detta aldrig sker kollektivt utan att det alltid sker individuellt. Det är viktigt att varje människa får en individuell prövning. Det är också viktigt att vi ser till att motverka denna diskriminering. Just därför har regeringen engagerat sig i detta.

Så sent som häromdagen var statsrådet Birgitta Ohlsson på en stor konferens som anordnades av unionen och företrädde där den svenska ståndpunkten om hur viktigt det är att unionen tar fram en samlad strategi för att möta den romska problematiken.

Anf. 70 MARIA FERM (MP):

Fru talman! Tyvärr är det inte bara runt om i Europa som situationen för romer är tuff. Även i Sverige är diskrimineringen av romer omfattande enligt regeringens egen delegation för romska frågor.

Trots att den fria rörligheten finns inom EU är det ingenting som Sverige fullt ut står upp för. I år har Sverige utvisat ett femtiotal romer som egentligen har rätt att vistas här i egenskap av EU-medborgare. Man hänvisar till luddiga formuleringar om att tiggeri inte är en acceptabel försörjning.

Den fria rörligheten bör gälla alla EU-medborgare oberoende av etnicitet. Allt annat är populistiskt och protektionistiskt.

Hur avser ministern att arbeta för att just Sverige ska garantera att romernas fria rörlighet inte inskränks?

Anf. 71 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Vi har självfallet ansvar för de människor som är medborgare i Sverige och som är av romsk extraktion och som är födda och uppvuxna här. Där har vi redan en strategi, som Maria Ferm själv tar upp, som är framlagd av den romska delegationen och som nu håller på att diskuteras. Det är dock viktigt att skilja den diskussionen från den andra som Maria Ferm tar upp när det gäller EU-medborgare som har kommit hit.

Polisen har som självständig myndighet fattat beslut om avvisningar av romska EU-medborgare under detta år. Men det finns möjlighet till överklagande av detta, och något mer om omständigheterna i dessa fall känner jag inte till. Det saknas till exempel vägledning i praxis eftersom inget av ärendena har överlagats till Migrationsverket. Det är en förutsättning för att vi ska kunna få en klarare praxis, vilket är någonting som Rikspolisstyrelsen har efterlyst.

Detta är också en del av mitt svar till Maria Ferm: Så länge praxis förblir oklar på detta område ska vi också vara försiktiga med att uttala oss i dessa frågor.

Utvisningen av romer i Frankrike

Anf. 72 ROGER HADDAD (FP):

Fru talman! Jag har också anmält mig för att ta upp romernas situation och ställa en fråga till statsrådet Tobias Billström.

Sverige har under de senaste åren engagerat sig rätt mycket i dessa frågor, bland annat genom Delegationen för romska frågor. Fokus har varit hur duktiga eller inte duktiga vi är i Sverige. Men EU-ministern Birgitta Ohlsson framförde i mitten av september och därefter EU-kommissionen hård kritik mot utvisningar av just romer i Frankrike. Man tog också initiativ till ett så kallat överträdelseärende för att pröva om Frankrike har brutit mot unionens regler. I går meddelade EU-kommissionen att man inte avser att gå vidare med denna fråga.

Min fråga till statsrådet Billström är: Vad är den svenska regeringens kommentar eller reaktion när det gäller att man inte går vidare i detta ärende?

Anf. 73 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Precis som jag sade i mitt föregående svar har Sverige självfallet också en historisk börda att fundera över. Men jag tycker att det är viktigt att peka på det som Roger Haddad tar upp.

Nu har vi haft en situation där kommissionen den 25 augusti meddelade att man avsåg att inleda en undersökning av de franska utvisningarnas förenlighet med EU-lagstiftningen, och den 29 september meddelade man att man vill ha ett svar från Frankrike, vilket man också har fått.

Nu har den ansvariga kommissionären Viviane Reding kommit fram till att förändringarna av den franska lagstiftningen visavi rörligheten, den som är fastlagd på EU-nivå, är tillfyllest. Det är så att kommissionen ytterst kan väcka talan om fördragsbrott om man anser att någon medlemsstat inte följer reglerna i rörlighetsdirektivet. Men i detta fall har kommissionen, med anledning av de fördrag som medlemsstaterna har kommit överens om, ansett att det inte är aktuellt.

Svaret på frågan är att Sverige naturligtvis anser att det är kommissionens uppgift att hantera dessa frågor. Det är det på alla områden där vi har fördragstexter.

Anf. 74 ROGER HADDAD (FP):

Fru talman! Jag tackar statsrådet Billström för svaret. Jag hoppas att regeringen fortsatt bevakar denna fråga. Det är många av oss som är angelägna om att vi behandlar våra EU-medborgare korrekt.

Avslutningsvis vill jag skicka med en fråga till statsrådet. Eftersom detta på sikt är fel hanterat kan det leda till migrations- och flyktingströmmar i Europa. Även om människor är medborgare i ett annat EU-land uppstår migrations- och flyktingströmmar. Jag hoppas att statsrådet kan lyfta fram detta på något rådssammanträde i framtiden.

Anf. 75 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Jag kan försäkra att vi ingående från regeringens sida följer dessa frågor. Vi tycker precis som alla andra medlemsstater att det är angeläget att de fördrag som vi har ingått och som bland annat handlar om fri rörlighet upprätthålls på ett riktigt sätt. Det kommer vi också fortsättningsvis att verka för.

Prot. 2010/11:6

21 oktober

Frågestund

Totalförbud mot snus

Anf. 76 KENNETH G FORSLUND (S):

Fru talman! EU-kommissionen har nyligen inlett ett arbete där man utreder snuset och andra närbesläktade produkter. Senast i går var det ett stort möte där man lyssnade på organisationer och branschföreningar.

Min fråga till statsrådet Ewa Björling är: Hur ställer sig den svenska regeringen till ett av de tre förslag som man diskuterar här, nämligen ett totalförbud mot snus?

Anf. 77 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Fru talman! Jag tackar Kenneth G Forslund för en viktig fråga. Det är en principiellt väldigt viktig fråga därför att regeringen driver frågan om snuset utifrån ett frihandelsperspektiv och utifrån konkurrensneutralitet. Det svenska snuset är diskriminerat. Det är konkurrenssnedvridande att svenska företag inte konkurrerar på samma villkor som andra företag i branschen på EU:s inre marknad. Rent generellt ställer sig regeringen mot totalförbud. Vi vill inte se fler förbud. Tvärtom vill vi se mer frihandel.

Anf. 78 KENNETH G FORSLUND (S):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för det svaret. Då undrar jag: Vad tänker regeringen göra för att undvika att detta slutar med ett totalförbud?

Anf. 79 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Fru talman! Det handlar hela tiden om att driva den här frågan ur inremarknadsperspektivet. Jag har också skrivit brev till den tidigare inremarknadskommissionären och krävt svar på frågan om varför det svenska snuset diskrimineras på EU:s inre marknad. Ett tydligt sådant exempel handlar i praktiken om Åland där man också har fått ekonomiska konsekvenser av denna snedvridning.

Nu finns det en ny inremarknadskommissionär, Michel Barnier. Vi har tagit upp frågan med honom också. Vi avser att fortsätta driva detta just för att visa att vi här har ytterligare ett handelshinder och att detta rent principiellt är felaktigt. Förbudsfrågan hör hemma i en annan kategori. Det handlar egentligen om en hälsosynpunkt. Den frågan driver inte jag, utan jag ser detta ur ett handelsperspektiv och ur ett inremarknadsperspektiv. Våra företag ska få finnas på samma villkor som andra på EU:s inre marknad.

Satsning på elitidrott

Anf. 80 ANDREAS CARLSON (KD):

Fru talman! Min fråga riktas till kultur- och idrottsminister Lena Adelsohn Liljeroth.

Låt mig först säga att det är mycket positivt att regeringen föreslår en satsning på elitidrotten omfattande 212 miljoner kronor. Jag välkomnar detta. Det innebär en principmarkering när regeringen fastslår att det är angeläget att satsa på elitidrott, inte minst som en inspirationskälla för breddidrotten.

Jag har själv erfarenhet av detta och har med egna ögon sett hur elitidrotten i min hemkommun Mullsjö, där innebandylaget har gått upp i högsta ligan, inspirerat unga flickor och pojkar att börja motionera, att börja spela innebandy.

Min fråga till kultur- och idrottsministern handlar om hur den långsiktiga strategin för elitidrottssatsningen kan se ut. Kan vi i riksdagen utveckla möjligheten för elitidrottare att satsa på sin elitidrottsutövning samtidigt som de studerar på högre nivå, såsom högskola och universitet?

Anf. 81 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Fru talman! Jag vill börja med att hälsa Andreas Carlson välkommen till kulturutskottet.

Det är riktigt att regeringen tidigare gett grönt ljus för en stor elitsatsning, just de 212 miljoner som Andreas Carlson nämnde. Det kan tilläggas att det är förhållandevis nytt att vi även talar om elit och inte bara om bredd och hälsa när vi diskuterar idrottsfrågor och idrottspolitik.

Nu hävdar vi envist, tillsammans med idrottsrörelsen, att det mycket handlar om idrottsrörelsens självständighet. Svenska Handikappidrottsförbundet, Riksidrottsförbundet och Sveriges Olympiska Kommitté ska gemensamt komma fram till hur dessa medel ska användas under flera år. Jag kan säga att jag är lite oroad över de signaler jag fått om att de förhandlingarna går kärvt.

Anf. 82 ANDREAS CARLSON (KD):

Fru talman! Jag tackar för svaret. Min fråga gällde utbildningen och hur man efter gymnasiet kan utforma studiemöjligheter för unga elitidrottare. Det finns 58 riksidrottsgymnasier i Sverige men ingen organiserad form av utbildning vad gäller studier på högre nivå, såsom universitet och högskola. Jag har respekt för att det är en fråga som behandlas av Utbildningsdepartementet, och vi har kanske anledning att återkomma till den.

Låt mig också ställa en fråga om det som kultur- och idrottsministern var inne på i slutet av sitt inlägg. Det har framförts kritik mot att anslaget till Sveriges Olympiska Kommitté har sänkts. Jag vill gärna höra hur ministern bemöter den kritiken.

Fru talman! Låt mig kort ta upp frågan om utbildningar. Det är riktigt att det främst är utbildningsministerns område, men självklart rör det sig också om idrott. Det är dessutom en EU-fråga, där ju detta diskuteras. På många högskolor har man ett bra samarbete. Östersund är ett exempel, Falun ett annat, och det börjar hända mycket även på en del andra högskolor. Det är en ständigt pågående diskussion mellan Riksidrottsförbundet och de olika utbildningarna.

Sedan har Sveriges Olympiska Kommitté inte fått mindre pengar. Tvärtom har de fått mer pengar. Idrotten har under alliansregeringen varit en vinnare. Man har totalt sett fått 1,5 miljarder mer i stöd än tidigare. Pengarna är alltså inte ett problem, utan det är, kan man säga, viljan att komma överens om hur dessa medel ska användas. Det är viktigt att idrottsrörelsen snabbt löser det problemet.

Tillgången till Internet

Anf. 84 MONICA GREEN (S):

Fru talman! Klyftorna ökar i det borgerligt styrda Sverige. Klyftorna ökar mellan stad och land, mellan män och kvinnor, mellan sjuka och friska. Barnfattigdomen ökar. Visserligen är de borgerligas människosyn att hungriga vargar jagar bäst och att det är bra om man blir lite fattig för då blir man säkert frisk, men det finns många baksidor med att slita isär ett samhälle. En sådan baksida är den digitala klyftan. Därför tänkte jag ställa några frågor till IT-ministern. Samtidigt vill jag hälsa henne välkommen till kammaren.

Vi har i över tio års tid hållit på att bygga ut bredbandet i Sverige. Vi har gett fler och fler möjligheten, men ändå lämnas många utanför. Närmare två miljoner svenskar är fortfarande inte inne i IT-samhället. Vad tänker den nya IT-ministern göra för att minska den digitala klyftan och se till att fler får chansen till fördelarna med IT-samhället?

Anf. 85 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Fru talman! Tack, Monica Green, för en väldigt viktig fråga. Som du vet har det i denna kammare fattats beslut om en bredbandsstrategi. Min avsikt är att den strategin ska ligga fast. Ett viktigt mål i strategin är att 90 procent av alla hushåll och företag i Sverige ska ha tillgång till 100 megabit i datahastighet före 2020 och 40 procent före 2015. Det är högt uppsatta ambitioner, men jag tror att de är realistiska att nå upp till.

Den andra sidan av detta är att se till att få upp datahastigheten i de allra mest glesbefolkade delarna av Sverige. Därför har regeringen i budgetpropositionen för 2011 föreslagit att vi ska höja kravet när det gäller den lägsta garanterade datahastigheten till en megabit per sekund.

Detta handlar om mycket mer än bara teknik. Det handlar om att man ska kunna använda Internet i hela landet, att man ska kunna använda de tjänster som kan förbättra livet för många människor oavsett var i vårt avlånga land man råkar bo, verka eller driva företag.

Anf. 86 MONICA GREEN (S):

Fru talman! Jag tackar för svaret. Det är bra med en bredbandsstrategi, och det är bra att PTS fått extra anslag för att följa utvecklingen och flytta fram positionerna. Men precis som IT-ministern sade i slutet av sitt inlägg handlar det också om tjänster och om att ge människor möjligheter.

Det finns människor som ännu inte insett fördelarna med IT-samhället och sådana som inte vågat ta steget in i det. Det finns också de som inte har råd. Vi vet att fler och fler barn är med i olika communities, på Facebook och annat där de kan chatta med varandra. Men fortfarande finns det barn som inte är med i den samhörigheten. Det finns barn som lämnats utanför för att deras föräldrar är fattiga, sjuka eller arbetslösa. Det finns också äldre personer som lämnas utanför IT-samhället för att de inte haft samma möjligheter som andra att ta till sig den nya tekniken.

Det finns alltså en mängd anledningar till att vi skyndsamt måste se till att den digitala klyftan minskar.

Anf. 87 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Fru talman! Det är viktigt att konstatera att jag är nogg med vad staten ska göra och vad marknaden ska göra. I huvudsak är det marknaden som ska bygga ut tillgången på Internet. Staten har en viktig roll att spela där marknaden inte klarar de behoven.

När det gäller tjänsteutvecklingen öppnar IT-tekniken, precis som Monica Green säger, fantastiska möjligheter för människor att förbättra livet, människor som annars skulle ha beskurna möjligheter att leva sitt liv. En synskadad person kan med hjälp av IT-teknik använda dataskärmen för att skriva mejl, brev, kanske till och med en hel bok. Det är personer som för några årtionden sedan kunde ha varit förpassade till en institution.

Den nuvarande regeringen satsar 1 miljard på bredbandsutbyggnad i de delar av landet där bredbandsutbyggnaden annars inte skulle komma till stånd. I den digitala agendan för Sverige, som jag kommer att vara ansvarig för att arbeta fram, kommer e-inkludering och frågor om delaktighet, att inkludera så många som möjligt i IT-samhället, att vara en mycket viktig del.

Utvisningen av romer till Kosovo och Serbien

Anf. 88 JONAS GUNNARSSON (S):

Fru talman! Jag vill rikta min fråga till statsrådet Tobias Billström.

Även min fråga gäller romerna, dock inte romerna som EU-medborgare. Jag vill fråga hur statsrådet ser på situationen för romer som är utvisningshotade till Kosovo och Serbien och om vi i Sverige har anledning att se över vår strategi för att vi faktiskt utvisar människor till dessa områden.

Romernas situation i Kosovo är ganska allvarlig. Det är en stigmatiserad grupp i samhället. Vi utvisar romer till Kosovo, ett land som har svårt att ta hand om återvändande flyktingar. Vi vet att det finns stora problem i de läger som många av dem som återvänder till Kosovo hamnar i.

Anf. 89 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Det är en fråga i ett angeläget ämne. Låt mig börja med att säga, vilket jag också sagt tidigare i dag, att vi har en ordning för att säkerställa huruvida människor har skyddsbehov eller inte. Den ordningen är baserad på att Migrationsverket gör prövningar, och därefter finns det möjlighet att överklaga till migrationsdomstolarna och i slutändan till Migrationsöverdomstolen, som bestämmer praxis. Varken jag eller regeringen har några möjligheter att påverka domstolarnas bedömningar, utan dessa görs självständigt.

Enligt de uppgifter jag fått från Migrationsverket är det endast elva kosovariska medborgare som har återsänts under tvång. Av dessa har ingen återsänts till Serbien. Däremot är det 22 av de 155 kosovaner som reste ut självmant efter att ha erhållit avvisningsbeslut som själva har valt att återvända till Serbien. Det är så ordningen ser ut just nu.

Det är viktigt att understryka att social misär aldrig kommer att vara grund för att få asyl i Sverige eller något annat land. Det är integrationsproblem som de här länderna måste lösa själva. Det är viktigt att göra åtskillnad mellan social misär och asylskäl.

Anf. 90 JONAS GUNNARSSON (S):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret! Problemet kvarstår fortfarande. Romer är i framför allt Kosovo en stigmatiserad grupp som inte litar på sina egna myndigheter. Man är rädd för att bli misshandlad av polisen om man kommer och gör anmälan om att man har blivit överfallen, till exempel. Det är tydliga tecken på att man är en förföljd grupp. Man lider under fruktansvärt svåra förhållanden.

Jag hoppas att vi får återkomma till den här diskussionen. Människor lider faktiskt. Man blir attackerad på grund av sin etnicitet, och det kan vi aldrig acceptera i den politik som vi för i det här landet.

Anf. 91 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Som jag sade tidigare är frågan om man har skyddsbehov eller inte föremål för en asylprövning. Det som Jonas Gunnarsson här räknar upp handlar ju om dessa frågor. Om man gör bedömningen att en person är diskriminerad innebär det inte självklart att man har skyddsbehov och skäl att få stanna i Sverige. Det är viktigt att göra den distinktionen. Det finns många människor som på grund av sin etnicitet eller religion har problem i sina respektive samhällen, men den avgörande punkten är huruvida man är förföljd eller inte.

Den romska gruppen är helt riktigt en stigmatiserad grupp, och i många länder i Östeuropa far man illa. Men någonstans måste man också ställa frågan vilket ansvar de här länderna har för att arbeta med integrationsåtgärder. En del av de stater som har dessa grupper, till exempel Serbien, aspirerar på medlemskap i Europeiska unionen. Det är ett kraftfullt verktyg för att arbeta för att de här staterna förbättrar åtgärderna, och det är också en del av regeringens politik.

Anf. 92 JOHNNY MUNKHAMMAR (M):

Fru talman! Det finns många studier som visar betydelsen av fri rörlighet över gränserna för ett lands välbefinnande. Ett land mår bättre av att vara ett invandringsland än ett utvandringsland.

Företagarnas utredning som nu är aktuell – den heter *Invandrades företagande* – visar att ett av tio företag i Sverige i dag drivs av en utlandsfödd företagare, och de sysselsätter 200 000 personer och bidrar med 35 miljarder kronor till bnp varje år.

Under tillväxtåren på 1950- och 1960-talen hade vi öppna gränser för arbetskraftsinvandring, och de som kom hit fick arbete, men sedan stängdes som bekant gränserna och flyktingar hindrades från att arbeta. Kan migrationsministern uppskatta hur mycket större svenskt välbefinnande hade varit i dag om vi hade fortsatt med samma politik för öppenhet och arbete under decennierna efter rekordåren som vi gjorde under rekordåren?

Anf. 93 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Tack, Johnny Munkhammar, för frågan! Någon exakt bedömning av vad det ekonomiska utfallet skulle ha varit tror jag inte att det är möjligt att göra på några få sekunder här, men vi kan nog alla vara överens om att det alltid är en fördel att vara öppen.

Det pratas i dessa dagar mycket om kostnaden för invandringen, i synnerhet från vissa partier, och det kanske också är dags att prata om intäkterna och om vad intäktsbortfallet skulle ha blivit om vi inte hade varit öppna. I det sammanhanget blir Johnny Munkhammars fråga ganska intressant.

Jag tror att Sverige gjorde ett strategiskt misstag, och det är också regeringens uppfattning, när vi i slutet av 1960-talet och början av 1970-talet avskaffade den dåvarande lagstiftningen för arbetskraftsinvandring och ersatte den med enbart asylinvandring. Det har inte varit bra för det här landet. Vi borde ha valt andra modeller där vi hade kombinerat asylinvandring och arbetskraftsinvandring.

Regeringens reform från 2008, som trädde i kraft den 15 december det året, innebär att vi nu har skaffat oss ett nytt system för arbetskraftsinvandring, och regeringens ambition under den här mandatperioden är att öka antalet människor som kommer till Sverige som arbetskraftsinvandrare och inte minska det.

Anf. 94 JOHNNY MUNKHAMMAR (M):

Fru talman! Tack så mycket för svaret, statsrådet! Ja, om man förbjuder flyktingar att arbeta och genom omfattande regleringar och höga skatter försvårar för andra invandrare att över huvud taget få ett jobb kan man vänta sig att fler människor i de här grupperna tyvärr kommer att hamna i utanförskap. Därför blir arbetslinjen så avgörande och central.

Min följdfråga är naturligtvis vilka följande steg man kan se, och som migrationsministern vill lyfta fram, för att fördjupa arbetslinjen för de här grupperna, så att det blir ännu fler invandrare som driver företag och sysselsätter andra och bidrar till svensk bnp.

Anf. 95 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Först och främst är det viktigt att peka på de konkreta åtgärder som vidtogs under förra mandatperioden. Från och med den 1 augusti i år har det blivit möjligt för asylsökande att arbeta under asyltiden. Det var det inte tidigare. På det viset förkortar vi också inträdet på den svenska arbetsmarknaden för det fall man får ett ja. Skulle man få ett nej har man trots allt skaffat sig kunskaper som man har möjlighet att ta med sig tillbaka till sitt ursprungsland.

Det är också viktigt att peka på de projekt som har dragits i gång från den svenska regeringens sida, till exempel Kosmopolitprojektet, som drivs av min kollega handelsminister Eva Björling och som syftar till att invandrare med företagarbakgrund ska kunna koppla tillbaka till sina hemländer och på det sättet också kunna skaffa marknadsandelar till sina egna och svenska företag.

Vi måste förstå att arbetskraftsinvandring och asylinvandring hör ihop. En förutsättning för att underlätta för bägge grupperna är att vi är ett öppet samhälle. Därför är det nya regelverket från den 15 december 2008 så bra och så viktigt. Det är värt att notera att vi sedan dess har fått 25 000 arbets- och uppehållstillstånd utfärdade mitt under den djupaste ekonomiska kris vi har haft på 100 år i Sverige. Det säger något.

Exportfrämjande åtgärder

Anf. 96 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Fru talman! Min fråga går till handelsministern och handlar om exportfrämjande åtgärder. Som läget är just nu har Sverige underskott i handelsbalansen. Enligt SCB beror det främst på att vi har ökad import från länder utanför EU. Det är väl positivt i sig, men samtidigt tappar vi marknadsandelar när det gäller exporten, och vi vet att Sverige är oerhört exportberoende för att vi ska kunna ha en bra tillväxt och ökad sysselsättning.

Med tanke på att den borgerliga regeringen under den förra mandatperioden gjorde kraftiga neddragningar i de exportfrämjande åtgärderna blir min fråga till handelsministern: Vad avser handelsministern att göra för att Sverige ska ta marknadsandelar på exportmarknaden och för att fler småföretagare ska komma ut på nya marknader?

Anf. 97 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Fru talman! Tack, Carina Adolfsson Elgestam, för en väldigt viktig fråga! Jag satte redan i våras som mål att se en fördubbling av den svenska exporten fram till år 2015. Det innebär mycket riktigt krafttag på olika sätt.

Ett sådant sätt är naturligtvis att se hur vi effektiviserar det exportfrämjande vi redan i dag har. Därför har jag för avsikt att se över både Exportrådet, Invest Sweden och Svenska Institutet och se hur vi kan arbeta på ett tydligare och bättre sätt. Hur kan vi fokusera mer på små företag som behöver hjälp att komma ut i världen i stället för att ha fokus på våra stora företag, som vi har haft i klassisk exportpolitik?

Jag ser också hur vi behöver riva fler handelshinder och ha fler frihandelsavtal. Vi behöver också bli bättre på den digitala marknaden, e-handel. Vi måste säkerställa för både konsumenter och företagare att det

fungerar att vara ute på nätet. Inte minst ska vi använda våra kosmopoliter, företagare med utländsk kompetens eller bakgrund, som också kan vara tydliga vägvisare för andra svenska företagare när man vill komma ut i världen.

Anf. 98 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Fru talman! Tack för svaret, handelsministern! Det låter ju lovligt att vi ska ta krafttag och att målet är att vi ska fördubbla exportintäkterna till 2015. Det känns ganska fjärran med tanke på de kraftiga neddragningar man faktiskt har gjort på exportfrämjande åtgärder. Det är faktiskt en neddragning med två tredjedelar.

Efter vad jag kan utläsa ur den budget som man har lämnat till riksdagen har regeringen inte för avsikt att ge mer resurser för att öka exportfrämjandet. Jag citerar direkt ur budgeten: ”Den finansiella och ekonomiska krisen påverkar dock Exportrådets arbete och resultat vad avser den företagsfinansierade verksamheten. Detta kan komma att innebära svårigheter att upprätthålla utlandsorganisationen i dess nuvarande omfattning.”

Hur kommer handelsministern att göra för att uppnå det målet till 2015 när det inte finns pengar så det räcker?

Anf. 99 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Fru talman! Detta handlar dels om att öka på anslaget för exportfrämjande – och det gör vi nu också, även om det skulle kunna vara i ännu större mån – dels om att det också kommer resurser från olika departement.

Det är inte bara på UD som detta sitter. Vi avser att samarbeta med Miljödepartementet, Näringsdepartementet, Jordbruksdepartementet och Socialdepartementet. Det är ett arbete som vi påbörjade redan under den förra mandatperioden. Det handlar om att inte ha stuprörstänkande utan att hela regeringen samarbetar om export inom olika sektorer.

Vi gjorde också ett viktigt åtagande när vi fattade ett beslut under finanskrisen för att höja garantiramarna. Det handlade om Exportkreditnämnden och ytterligare resurser till SEK just för att de skulle kunna vara med och bistå där bankerna fallerade under finanskrisen.

Vidare ser vi hur vi kan arbeta på ett bättre sätt ute i världen på våra ambassader tillsammans med Exportrådet och Invest Sweden för att också ha ett tydligare fokus på vilken typ av export vi ska främja så att det blir koordinerat och samordnat.

Anf. 100 TREDJE VICE TALMANNEN:

Jag ber att få tacka statsråd och ministrar för medverkan i dagens frågestund.

14 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Propositioner

2010/11:12 Upplagshavare för flygfotogen på flygplats samt kompletterande bestämmelser om skattefrihet för biogas
2010/11:13 Anpassningar av tobaksbeskattningen med anledning av ändrade tobaksskattedirektiv
2010/11:14 Nya mervärdesskatteregler om förändrade krav för viss import av varor
2010/11:16 Omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med utsläppsrätter för växthusgaser
2010/11:17 Bättre förutsättningar för internationellt tillsynssamarbete på värdepappersmarknadsområdet
2010/11:18 Nya skatteregler för försäkringsföretag
2010/11:21 Anpassningar av reglerna av skogsavdrag till ändringar i fastighetstaxeringslagen
2010/11:30 Avgifter i Transportstyrelsens verksamhet

Prot. 2010/11:6
21 oktober

Motioner

med anledning av prop. 2009/10:219 Betyg från årskurs 6 i grundskolan
2010/11:Ub1 av Richard Jomshof m.fl. (SD)
2010/11:Ub2 av Mikael Damberg m.fl. (S, MP, V)

med anledning av prop. 2009/10:238 Framtidens friluftsliv
2010/11:Kr1 av Torbjörn Björlund m.fl. (V)
2010/11:Kr2 av Berit Högman m.fl. (S)
2010/11:Kr3 av Tina Ehn m.fl. (MP)

med anledning av prop. 2009/10:242 Ny konsumentkreditlag
2010/11:C1 av Maryam Yazdanfar m.fl. (S)
2010/11:C2 av Krister Örnfjäder (S)

med anledning av skr. 2009/10:140 2010 års redogörelse för företag med statligt ägande
2010/11:N1 av Lars Johansson m.fl. (S, MP, V)

med anledning av skr. 2009/10:248 En förnyad arbetsmiljöpolitik med en nationell handlingsplan 2010–2015
2010/11:A3 av Ylva Johansson m.fl. (S, MP, V)

med anledning av redog. 2010/11:RRS2 Riksrevisionens styrelses redogörelse om inställda huvudförhandlingar i brottmål
2010/11:Ju1 av Morgan Johansson m.fl. (S)

med anledning av redog. 2010/11:RRS3 Riksrevisionens styrelses redogörelse om sjukskrivningsprocessen
2010/11:Sf1 av Tomas Eneroth m.fl. (S)
2010/11:Sf2 av Gunvor G Ericson och Magnus Ehrencrona (MP)

med anledning av redog. 2010/11:RRS4 Riksrevisionens styrelses redogörelse om hanteringen av mängdbrott
2010/11:Ju2 av Morgan Johansson m.fl. (S)

EU-dokument

15 § Anmälan om interpellationer

Prot. 2010/11:6
21 oktober

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 20 oktober

2010/11:14 Sveriges röst i klimatförhandlingarna

av Matilda Ernkrans (S)

till miljöminister Andreas Carlgren (C)

2010/11:15 Dammolycka med stora miljökonsekvenser

av Matilda Ernkrans (S)

till miljöminister Andreas Carlgren (C)

2010/11:16 Ländernas självbestämmande angående GMO

av Jens Holm (V)

till landsbygdsminister Eskil Erlandsson (C)

2010/11:17 Svenska regler om korta anställningar och EU-rätten

av Patrik Björck (S)

till arbetsmarknadsminister Hillevi Engström (M)

2010/11:18 Uppföljning av de utförsäkrades situation

av Monica Green (S)

till statsrådet Ulf Kristersson (M)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 26 oktober.

16 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 20 oktober

2010/11:12 Bisfenol A

av Jens Holm (V)

till miljöminister Andreas Carlgren (C)

den 21 oktober

2010/11:13 Statslösa palestinier

av Tomas Eneroth (S)

till statsrådet Tobias Billström (M)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 26 oktober.

17 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmälades att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 19 oktober

2010/11:6 Deltagande vid OECD:s turismmässa i Jerusalem
av Hans Linde (V)
till utrikesminister Carl Bildt (M)

den 20 oktober

2010/11:2 Utförsäkringarna från sjukförsäkringen
av Fredrik Olovsson (S)

till statsrådet Ulf Kristersson (M)

2010/11:4 EPA-avtalens framtid

av Hans Linde (V)

till statsrådet Gunilla Carlsson (M)

2010/11:5 Hot mot hbt-personer och yttrandefriheten i Litauen
av Hans Linde (V)

till statsrådet Birgitta Ohlsson (FP)

2010/11:8 Tidsbestämning av livstidsstraff

av Staffan Danielsson (C)

till justitieminister Beatrice Ask (M)

2010/11:11 Försvarsmaktens helikopterinköp och samhällets förmåga att hantera kriser

av Åsa Lindestam (S)

till försvarsminister Sten Tolgfors (M)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 26 oktober.

18 § Kammaren åtskildes kl. 15.01.

Förhandlingarna leddes
av förste vice talmannen från sammanträdets början till ajourneringen
13.53 och
av tredje vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Eva-Lena Ekman

1 § Nya riksdagsledamöter	1
2 § Anmälan om ersättare för statsråd	2
3 § Anmälan om ny ersättare	2
4 § Avsägelser	2
5 § Ledighet	2
6 § Anmälan om inkomna protokollsutdrag från utskott	2
7 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	3
8 § Svar på interpellation 2010/11:8 om ACTA	4
Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (M)	4
Anf. 2 JENS HOLM (V)	5
Anf. 3 JONAS SJÖSTEDT (V)	6
Anf. 4 Justitieminister BEATRICE ASK (M)	6
Anf. 5 JENS HOLM (V)	7
Anf. 6 JONAS SJÖSTEDT (V)	8
Anf. 7 EVA-LENA JANSSON (S)	8
Anf. 8 Justitieminister BEATRICE ASK (M)	9
Anf. 9 JENS HOLM (V)	10
Anf. 10 EVA-LENA JANSSON (S)	11
Anf. 11 Justitieminister BEATRICE ASK (M)	11
9 § Svar på interpellation 2010/11:5 om Tjustbanans utveckling	12
Anf. 12 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	12
Anf. 13 KRISTER ÖRNFJÄDER (S)	12
Anf. 14 FINN BENGTTSSON (M)	13
Anf. 15 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	14
Anf. 16 KRISTER ÖRNFJÄDER (S)	15
Anf. 17 FINN BENGTTSSON (M)	16
Anf. 18 BÖRJE VESTLUND (S)	16
Anf. 19 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	17
Anf. 20 KRISTER ÖRNFJÄDER (S)	18
Anf. 21 BÖRJE VESTLUND (S)	19
Anf. 22 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	19
10 § Svar på interpellation 2010/11:9 om byggstart för Norrbotniabanan	20
Anf. 23 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	20
Anf. 24 JONAS SJÖSTEDT (V)	20
Anf. 25 SIV HOLMA (V)	21
Anf. 26 SVEN-ERIK BUCHT (S)	22
Anf. 27 KRISTER HAMMARBERGH (M)	23
Anf. 28 HELENA LINDAHL (C)	24

Anf. 29 EDWARD RIEDL (M)	25
Anf. 30 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	26
Anf. 31 JONAS SJÖSTEDT (V)	27
Anf. 32 SIV HOLMA (V)	28
Anf. 33 SVEN-ERIK BUCHT (S)	29
Anf. 34 KRISTER HAMMARBERGH (M)	29
Anf. 35 HELENA LINDAHL (C)	30
Anf. 36 EDWARD RIEDL (M)	30
Anf. 37 JONAS SJÖSTEDT (V)	31
Anf. 38 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	31
11 § Hänvisning av ärenden till utskott	32
12 § Anmälan om inkomna faktrapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen	33
Ajournering	33
Återupptagna förhandlingar	33
13 § Frågestund	33
Anf. 39 TREDJE VICE TALMANNEN	33
<i>Ansvar för dammolyckor i Sverige</i>	<i>33</i>
Anf. 40 MATILDA ERNKRANS (S)	33
Anf. 41 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	34
Anf. 42 MATILDA ERNKRANS (S)	34
Anf. 43 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	34
<i>Utvisning av barnfamiljer med olika individuella medborgarskap</i>	<i>35</i>
Anf. 44 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V)	35
Anf. 45 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	35
Anf. 46 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V)	35
Anf. 47 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	36
<i>Försörjningskrav vid anhöriginvandring</i>	<i>36</i>
Anf. 48 WILLIAM PETZÄLL (SD)	36
Anf. 49 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	36
Anf. 50 WILLIAM PETZÄLL (SD)	37
Anf. 51 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	37
<i>Patentsystemet</i>	<i>38</i>
Anf. 52 HANS ROTHENBERG (M)	38
Anf. 53 Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	38
Anf. 54 HANS ROTHENBERG (M)	38
Anf. 55 Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	38
<i>Distributionsstödet till pressen</i>	<i>39</i>
Anf. 56 HELENE PETERSSON i Stockaryd (S)	39
Anf. 57 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	39
Anf. 58 HELENE PETERSSON i Stockaryd (S)	39
Anf. 59 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	39
<i>EU:s klimatmål</i>	<i>40</i>
Anf. 60 ÅSA ROMSON (MP)	40

Anf. 61 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	40	Prot. 2010/11:6
Anf. 62 ÅSA ROMSON (MP)	40	21 oktober
Anf. 63 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	41	
<i>IT-utveckling inom sjukvården</i>	41	
Anf. 64 ANDERS W JONSSON (C)	41	
Anf. 65 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	41	
Anf. 66 ANDERS W JONSSON (C)	42	
Anf. 67 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	42	
<i>Diskrimineringen av romer i Europa</i>	42	
Anf. 68 MARIA FERM (MP)	42	
Anf. 69 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	43	
Anf. 70 MARIA FERM (MP)	43	
Anf. 71 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	43	
<i>Utvisningen av romer i Frankrike</i>	44	
Anf. 72 ROGER HADDAD (FP).....	44	
Anf. 73 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	44	
Anf. 74 ROGER HADDAD (FP).....	44	
Anf. 75 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	44	
<i>Totalförbud mot snus</i>	45	
Anf. 76 KENNETH G FORSLUND (S)	45	
Anf. 77 Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	45	
Anf. 78 KENNETH G FORSLUND (S)	45	
Anf. 79 Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	45	
<i>Satsning på elitidrott</i>	45	
Anf. 80 ANDREAS CARLSON (KD)	45	
Anf. 81 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON		
LILJEROTH (M).....	46	
Anf. 82 ANDREAS CARLSON (KD)	46	
Anf. 83 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON		
LILJEROTH (M).....	46	
<i>Tillgången till Internet</i>	47	
Anf. 84 MONICA GREEN (S).....	47	
Anf. 85 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	47	
Anf. 86 MONICA GREEN (S).....	47	
Anf. 87 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	48	
<i>Utvisningen av romer till Kosovo och Serbien</i>	48	
Anf. 88 JONAS GUNNARSSON (S)	48	
Anf. 89 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	48	
Anf. 90 JONAS GUNNARSSON (S)	49	
Anf. 91 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	49	
<i>Invandringens bidrag till välbefinnande</i>	49	
Anf. 92 JOHNNY MUNKHAMMAR (M)	49	
Anf. 93 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	50	
Anf. 94 JOHNNY MUNKHAMMAR (M)	50	
Anf. 95 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	50	
<i>Exportfrämjande åtgärder</i>	51	
Anf. 96 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	51	
Anf. 97 Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	51	

Anf. 98 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	51
Anf. 99 Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	52
Anf. 100 TREDJE VICE TALMANNEN.....	52
14 § Bordläggning.....	52
15 § Anmälan om interpellationer	54
16 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	54
17 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	55
18 § Kammaren åtskildes kl. 15.01.	55

